

ROMANOS

Queédih ã túyat tútat

¹ Weém, Pablo biíhdih daacát túttnit, yeéb Roma tútchidih moón Jesúhwādh wā wahna caá. Jesucristo weemdih ñíonit, áih táini doonádh nihat baácđih moondih ã naáwát tútup jĩ.

² Caán táini dooná pínahdh jon jãtđh Dios naáwátđih naóh yapanitđih “Cãacwãdh wã táı chãjbipna caá”, ãt niıj daacát tútup wut jĩ.

³ Caán dooná ã wũúh ded pah ã jummat naáwát caá. Pánihna, caán cãac jumna, David jumena ĩ jumma ãt jumup wut jĩ.

⁴ Pánih cãac jumna yuhna, jwĩ Maáh Jesucristo Dios wũúh jumna, dedé yéejat wihcanni ãt jumup wut jĩ. Pánih jumna, ã wunat túttimah, Dios caandih ã wēpatjĩh ãt jwũub booanap wut jĩ. Pánih booana, Jesucristo yoobópdih ã wũúh ã jummatđih cãacwãdh ãt júutup wut jĩ.*

⁵ Caán Jesús tigaá weemdih oinit, ã wēpatjĩh áih táini doonádh nihat cãacwãdh ã naáwát tútup jĩ, caandih táı jenah joinıt, ĩ jepahat pínah niijná.

⁶ Yeebdíhbut áihwã pínah ã ñíwichah, ñit jepahap taga.

⁷ Yeéb Roma tútchidih moón Diołhwã, búdí ã oinitđih nin náodih wã wahna caá. Dios jwĩ líp, jwĩ Maáh Jesucristojĩh, yeebdih oinit, ĩ táı teo wáaca naáh, ñı táı jummat pínah niijná.

Pablo Roma tútchina enedih ã bejĩhat

* 1:4 Mt 1.1; 12.23

⁸ Nindih yeebdíh wã jwíih naóhbiipna caá: Jesucristodih yeéb ñi túi jenah joyát doonádih nihah baácdih moón ï joiná caá. Queét ï naáwáchah, weembát joinít, búdí wã wěina caá. Pánih wěinit, Jesucristo ã wēpatjīh, jwī íip Diosdih nin pah wāpī níj úbhna caá: “Paá, meemdíh ï túi péeat túina caá”, wāpī niijná caá.

⁹ Dios weemdíh ã wutuchah wěi jepahnit, ã wūúh túini doonádih wã túi bohéna caá. Dios ã enechah, yeebdíh ã teo wáacat pínah niijná, yeó jáap jamat pah caandíh wāpī úbhna caá.

¹⁰ Pánih úbhna, nin pahbut wāpī níj úbhna caá: “Paá, ¿buu jwahna ï pebhna enat túutna, weemdíh ma wahmi níit?” wã niijná caá.

¹¹ Túini Espíritu weemdíh ã teo wáacat pah mantih, yeebdíhbut ã teo wáacat pínahdih wã náah yacna caá, yeéb Jesúsdi h chah ñi túi péeat pínah niijná. ã wēpatdih ñi bíbohat pínahdih teo jáha úbíhna, yeebdíh búdí wã eníhna caá.

¹² Jesúihwã míic jamna, ã naáwátdih bíicdih míic wéhenit, míic teo wáacna, chah jwī túi wěibipna caá.

¹³ Weém dawá tátchinaboó bohé jibichah, caán tátchinadi h moón judíowã nihcannit túini doonádih joinít, dawá Jesúsdi h ï jepahap jī. Pánihna, maatápdih ñi pebhboó wã bejíhip yah caá, dawá níih tátchidih moondíhbut Jesúih doonádih wã naáwáchah joinít, ï jepahat pínah, yeebút Jesúsdi h chah ñi jenah joyát pínah niijná. Wã údwã panihnit, caandíh ñi jéihyatdih wã náah yacna caá.*

¹⁴ Nihat cāacwādi h túini doonádih naáwát caá weemdíh náahap. Dahwani tátchinadi h moondíh,

* **1:13** Hch 19.21

tútchi wihcapboó jumnitdihbut, bohénitdih, bohécannitdihbut naáwát caá náahap.

15 Pánihni jumna, nihat yeéb Roma tútchidih moondíhbut túini doonádih búdí wā bohéhna caá.

Jesúh túini dooná ded pah ā jummat

16 Caán túini doonádih joinít, det Jesúsdih túi jepahnitdih Dios ā wēpatjīh ā túi ubna caá. Caán doonádih jwíh joinít, jwíit judíowā jwī jepahap jī. Jwī jepahat túttimah, judíowā nihcannitbut joinít, ít jepahap jī. Pánih joinít, jwī jepahachah, jwíit nihatdih biíc yoobó ā wēpatjīh ā túi ubna caá. Páant ā wēpatdih jéihnit, “Caán túini doonádih ī jepahachah, Dios queétdih ā túi ubbipna caá”, níj jenah joinít, caán doonádih bohéna, wāpī tíccan caá.*

17 Pánih bohéna, nin pah wāpī níj naóhna caá: “Ded Jesúsdih túi jenah joinídihjeh ‘Nin túini caá’, Dios ā níj enna caá. Páant ā níj enat pah, jon jātih nin pah ít níj daacáp tajī: ‘Caandíh túi jenah joinítidih “Queét túinit caá”, Dios ā níj enna caá. Pánih túi jenah joinítjeh páantjeh Diosjeéh ī túi jumvipna caá’, ít níj daacáp tajī”, wāpī níj ná caá.*

Cāacwā ī yéej chājat

18 Dios jeámant jumni yeejép chājnitdih ā en íjna caá. Pánih yéej chājna, ded pah Dios ā jummatdih bita ī jéihyat déedih ī jāhna caá. Páant ī chājachah en íjnit, Dios búdí ā peéh chājvipna caá. Páant ā peéh chājat pínahdih nihat cāacwādih ā jéihyana caá.

19 Diosdih jwíit cāacwā jwī jéih beedácah yuhna, ded pah ā jummatdih caanjéh jwíitdih át jéihyanap

* 1:16 Mr 8.38; 1Co 1.18 * 1:17 Hab 2.4

taga. Páant ã jéihyanachah, caandíh jwĩ jéihyat pínah dedé bꞄwat wihcan caá.

²⁰ Diosdih jéih encan yꞄhna, nihat ã chãjatjiboodíh jwĩ jéih enna caá. Pánih ennit, “Caán nihatdih Dios búdí ã wēpatjĩh ã chãjni caá. Pánih chãjni jumna, nihat ĩ maáh páantjeh ã jumnipna caá”, jwĩ niúj jéihna caá.* Caandíh jéihna yꞄhna, det joyáh bojnitdih Dios ã peéh chãjbipna caá. Páant ã peéh chãjachah, “Obohjeéhtih, ded pah ma jummatdih jéihcan, meemdíh wã jenah joicáp jĩ”, det Diosdih ĩ jéih niijcán niít.

²¹ Dios ded pah ã jummatdih jéihna yꞄhna, “Meém nihat ma chãjnidih enna, meemdíh búdí wã wēina caá”, dawá caandíh ĩt niúj naóhcap jĩ. Queétdih ã táí chãjachah yꞄhna, queétboó caandíh “Weemdíh ma táí chãjat táina caá”, ĩt niijcáp jĩ. Páant caandíh ĩ joyáh bojatji jíib ĩ jenah joyát át bꞄo peét bejep jĩ.*

²² “Weém táí jenah joiní caá”, ĩ míic yee niijátji jíib, jenah joicánnit yoobát ĩt jumꞄp jĩ.

²³ Pánih jenah joicánnit jumna, Dios nihat jéihni, páantjeh jumnidih ĩt wēicap jĩ. Pánih caandíh wēican, “Meémboó nihat jéihni jumna, weemdíh ma jéih teo wáacna caá”, ĩ pãpniboodíh ĩt niúj weñep jĩ. Jwiít cãacwã wunnit pínah míic jwĩ jumna yꞄhna, cãac pah jígohnidih pãpnit, caandíh ĩt weñep jĩ. Pánih chãjnit, jiijni, nuñáp, mai panih jígohnidihbꞄt pãpnit, “Meémboó chah wēpni caá”, caandíh ĩt niúj wēi naáwáp jĩ.*

²⁴⁻²⁵ Dios nihat chãjni ã jumꞄchah yꞄhna, caandíhjih ĩ wēi naáwát déeji, “Nit caá chah

* **1:20** Hch 17.24-27 * **1:21** Ef 4.17-18 * **1:23** Dt 4.16-18; Sal 106.20; Jer 2.11

wěpnit”, niij yee jenah joinít, ã chãjnitboodíh ít wěi naáwáp jĩ. Páant queétdih í wěi naáwáchah ennit, “Í náahatdihjeh í chãja naáh”, niijnít, Dios queétdih át cádahap wut jĩ. Páant ã cádahat túttimah, queétjeh chah yeejép í chãjat pínahdihjeh jenah joinít, tíic náah jumnidih ít chãjap jĩ. Pánih yeejép chãjna, íih bácahdihbut ít míic yéejanap jĩ.

26 Páant í yee jenah joyóchah enna, “Yeejép í náahatdihjeh í bid dáhwa naáh”, niijnít, Dios queétdih át cádahap wut jĩ. Páant í náah chãjatdih jenah joinít, yaádhboó neonádih náahcanjeh, yaádh míicjeh ít yéej chãjap jĩ.

27 Páant í chãjat pah muntih, neonábut yaáhdhíh í en ñinahat pah neoná míicjeh ít en ñinahap jĩ. Pánih en ñinahnit, queét neoná míicjeh ít yéej chãjap jĩ. Pánih yéej chãjnit, í yéej chãjatji jíib íih bácah, íih jenah joyátbut páantjeh át yéej bejep jĩ.

28 Diosdih í jwíh jéihna yuhna, “Caandíh jéihyat weemdíh dedé pínah nihcan caá”, í niij jenah joyóchah ennit, Dios queétdih át cádahap wut jĩ, í jenah joyát déheni pah ã jummat pínah niijná. Páant ã cádahat túttimah, chah yeejép yoobát ít yoób jenah joyóp jĩ. Pánih chah yeejép jenah joinít jumna, jwí chãjca naáh déedih ít chãjap jĩ.

29 Pánih yeejép chãjna, buubut nin pah í jumna caá: Dedé í en ñinahatdihjeh í yéej chãjna caá. Ded pah bitadih chah yeejép í chãjat pínahdih bádí jenah joinít jumna, cãacwádih mao yohnit jumna, chah dawá bíi déedih bádí en ñinahnit jumna, tub yeenit jumna, yeejép dooná naóhnitbut í jumna caá.

30 Bitadih yee naóh peétnit jumna, Diosdih

enihcannit jumna, bitadih jġgah encan, “Weém maáh panihni jumna, dedé wã náahatdih wã chãjbipna caá”, ĩ niġ jenah joiná caá. “Weémboó chah jéihni caá”, niġ jenah joinít jumna, bitadihbət páant niġ naóhni ĩ jumna caá. Chah yeejép ĩ chãjat pínahdihjeh jenah joinít ĩ jumna caá. ĩ mánadih jepahcannit jumna,

³¹ jenah joicánnit jumna, ĩ niġjət pah chãjcannit jumna, ĩ déewãdih oicannit jumna, bitadih jġgah encan, ĩ teo wáaccan caá.

³² Páant yeejép ĩ chãjatdih ĩ cádahcatji peéh Dios iiguípna queétdih ã yohbipna caá. Páant ã peéh chãjat pínahdih jéihna yuhna, ĩ yéej chãjatdih ĩ cádahcan caá. Pánihna, bita ĩ yéej chãjachah ennit, “Páant ñi chãjachah, ã táina caá”, queétdih ĩ niġ wëi naóhna caá.

2

Dios ã peéh chãjat pínah yoobópdih ã jummat

¹ Yeéb cãacwã mícjeh jumna yuhna, ¿Dépanih tigaá “Yeejépwã yoobát ĩ jumachah, ĩ yéej chãjat jġib, queétdih peéh chãjat caá náahap”, ñi niġ jenah joí? Yeebbət queét ĩ chãjat pahjeh mun tigaá biíc yoobó ñi chãjap. “Jwiít yéej chãjcah, jwiítidih dedé yéejat peéh wihcan caá”, ñi jéih niġcán caá. Pánihnit jumna, bitadih naóh yacnit, yeebjéh peéh chãjatdih míc wutna caá ñi chãjap.*

² Nihat yéej chãjnitdih Dios ã peéh chãjbipna caá. Yoobópdih chãjni ã jumachah, ã peéh chãjatbət yoobópdih ã jummatdih jwĩ jéihna caá.

* **2:1** Mt 7.1; Lc 6.37

³ Cãacwã míicjeh jumna yuhna, “Peéh chãjat caá náahap”, niij naóh yacnit ñi jumuchah, yeebbút biíc yoobó ñi chãjat jíib, yeebdíhbut peéh chãjat ã jumbipna caá. “Jwĩ yéej chãjachah yuhna, ãpĩ peéh chãjcan beé. Pánihna, buu pohba, ã peéh chãjcan niít”, ñipĩ niij jenah joiná yuh caá. ¿Dépanih tiguaá páant ñi niij jenah joí? Yeebdíhbut Dios ã peéh chãjbipna caá.

⁴ Obohjeéhtih, ñi yéej chãjachah yuhna, Dios yeebdíh jíghah ennit, ã peéh chãj jwahcan caá. Páant ã peéh chãjcatdih enna, “Dios wã yéejatdih ã íijcan caá”, ñi niij jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, yeebdíh ã túi chãjatdih ennit, caandíh ñi jepahat pínahdih páina caá ã chãjap.

⁵ Obohjeéhtih, yeebdíh ã jíghah enechah yuhna, yeéboó caandíh ñi jepahíhcan caá. Ñi yéej chãjatdih cádahíhcah, yeebdíh ã peéh chãjbipna caá. ã peéh chãjat pínah yeó jáap jãtíh, chah ñi yéej chãjachah ennit, caán yeó jáapdih yeebdíh chah ã peéh chãjbipna caá. Yeecanjeh, ã niijátji biíc yoobó ã peéh chãjatdih nihát cãacwã ñi jéihbipna caá.

⁶ Cãacwã yoobó ded pah ñi chãjatji jíib Dios queétdih ã jíib chãjbipna caá.*

⁷ Det bitadih túinijeh chãjnit, Dios queétdih ã wēi naáwát pínahdih bidnit, yeó jáap jummat pah ã pebhboó jumíhnit, queétdih bácah páantjeh Dios ãjeéh ã jummat túutbipna caá.

⁸ Obohjeéhtih, det ñi náahatdihjeh chãjnit, bitadih túi chãjcannit, queétdíh Dios búdí íijnit, ã peéh chãjbipna caá.

* **2:6** Sal 62.11-12; Pr 24.12; Jer 17.10; Ez 18.30; 33.20; Mt 16.27

⁹ Páant ã peéh chãjachah, nihat yéejnit yoobó tãbit yeejép ï yapbipna caá. Judíowã nihcannitdih ã peéh chãjbipna caá. Obohjeéhtih, judíowã Moisés ã wutattjidih bíbohna yuhna, ï túi jepahcatji jíib queétboodíh chah ã peéh chãjbipna caá.

¹⁰ Det túi chãjnitdih, “Ñi túi chãjna beé”, ã ni-ijbípna caá. Páant ã niijnítidihjeh Dios ã túi jumat túutbipna caá. Judíowãdih, judíowã nihcannitdihbut biíc yoobó ã túi chãjbipna caá.

¹¹ Dios nihat cãacwã ded pah jwĩ chãjatdih enna, yeejépwãdih, túinitdihbut yoobópdi ã chãjbipna caá. Pánih chãjna, judíowãdih, judíowã nihcannitdihbut biíc yoobó ã chãjbipna caá.*

¹² Páant biíc yoobó chãjni ã jumuchah, nin pah ã jumna caá: Moisés ã wutattjidih jéihcannitboó ï yéej chãjachah, ï yéejat jíib iiguípna ï bejbipna caá. Pánihna, biíc yoobó caán wutattjidih jéihnitbut ï yéej chãjachah enna, “Queétidih peéh chãjat náahna caá, caán wutattjidih ï yap yohat jíib”, Dios queétidihbut ã níj enna caá.

¹³ Caán ã wutattjidih ï en naáwáchah, páantjeh joijéhnitdih “Nit túinit caá”, Dios ã níj encan níit. Obohjeéhtih, ã wutattjidih túi jepahnitboodíh “Nit túinit caá”, ã níj enbipna caá.

¹⁴ Judíowã nihcannit ï jéihyatjĩhjih túi chãjna, Moisés ã wutattjidih jéihcan yuhna, caandíh ï jepahna caá.

¹⁵ Pánih jepahna, caán ã wutattjidih jéihcan yuhna, queét ï jenah joyátmant caán wutat panihni ã jumna caá. Páant ã jumuchah, yéej chãjat jenah joyát ã jũwáchah, “Páant wã chãjachah, ã

* 2:11 Dt 10.17

túican niít”, ï niíj jéihna caá. Ded túi chãjatdih, yéej chãjatdihbut ï jéihna caá.

16 Pánihna, péeni yeó jáapdih Dios Jesucristodih cáacwã ded pah ï yéej chãjatdih ï jweéátji jíib ã peéh chãjat túutbipna caá. Páant tigaá ãih túini doonádih wãpĩ naóh bohéna caá.

Moisés ã wutajidih judíowã ï jepahcat

17 Túini doonádih judíowãdih bohéna, nin pah queétdih wãpĩ niíj naóhna caá: Yeéb judíowã, Moisés ã wutajidih jéihnit jumna, “Jwiít judíowã chah túinit jwĩ jumna caá. Jwiítjeh caá Dioíhwã”, ñi niíj jenah joiná caá.

18 Caán wutajidih jéihnit jumna, ded pah Dios ã náahatdihbut ñipĩ jéihna caá. Pánih jéihnit jumna, “Jwĩ túi chãjat pínahdih jéih ñíonit jwĩ jumna caá”, ñipĩ niíj jenah joiná caá.

19 “Túi jéihnit jumna, jéih encannit panihnitdih jwĩ jéih teo wáacna caá. Jiiát panihnit jumna, dupúnapboó jumnit panihnitdih jwĩ jéih bohéna caá, ded pah túi chãjatdih ï jéihyat pínah niijná”, ñipĩ niíj jenah joiná caá.

20 “Jwiít judíowã caán wutajidih jéihna, túi yoobópdi jéihnit jwĩ jumna caá. Pánih jumna, det jenah joicánnitdih, wébít panihnitdihbut jwĩ jéih bohéna caá”, ñipĩ niíj jenah joiná yah caá.

21 Obohjeéhtih, páant niíj jenah joiná yuhna, ¿dépanih tigaá queétdih ñi bohéihatdih yeebjéh ñi jwíih míic bohécán? Bitadih nuumát túutcan yuhna, ¿dépanih tigaá yeebjéhbut ñi nuúm?

22 Bitá ï áa nihcannitjĩh yéej chãjat túutcan yuhna, ¿dépanih tigaá yeebjéhbut bíic yoobó ñi áa nihcannitjĩh ñi yéej chãj? Judíowã nihcannit ï pãpnidih

tubit iiná yuhna, ¿dépanih tigaá ï pāpni ã ñuhat munnádiḥ waadnít, orodih platadiḥbut ñi nuám?

²³ “Jwiít judíowā Moisés ã wutatjidih jéihnit jwí jumna caá”, wēi niijná yuhna, caán wutatjidih yeebjéh ñi yap yohna caá. Pániḥ yap yohna, ñi túi chājcatdih ennit, “Dios páant wutni ã jumuchah, caandíḥ jwí náahcan caá”, bita ï niíj jenah joimí nacaá.

²⁴ Páant ñi chājatdih Dios naáwátidih naóḥ yapani nin pah át niíj daacáp tajī: “Yeéb judíowā wát jumnit, ‘Diosdih wēinit poómp’, ï niijnít yuhna, Dios ã wutatdih ñi yap yohochah enna, judíowā nihcannitboó Diosdih yeejép ï naóḥ peétna caá”, át niíj daacáp tajī.*

²⁵ Jwiít judíowādiḥjeh quehli nah yapat chóodih Dios át bóod yohat túutap wát jī, áihwā jwí jummatdih júutat túut niijná. Pániḥ bóodna, “Míihwā jumnit, Moisés ã wutatjidih jwí jepahbipna caá”, Diosdih jwí niíj júatna caá. Obohjeéhtih, “Jwiít bóodnit jwí jumna caá”, niijná yuhna, Moisés ã wutatjidih jepahcan, ñi bóodatji yeebdíḥ dedé pínah nihcan caá.

²⁶ Det judíowā nihcannitboó bóodcannit jumna yuhna, caán wutatjidih ï jepahachah enna, “Nit wíihwā caá”, Dios queédih ã niíj enbipna caá. Jwiít bóodnitdih ã niíj enat pah mantih, queédihbut biíc yoobó ã niíj enna caá.

²⁷ Dawá judíowā Moisés ã wutatjidih jéihna yuhna, caandíḥ ï jepahcan caá. Obohjeéhtih, queét judíowā nihcannitboó bóodcannit jumna yuhna, ã wutatjidih ï túi jepahna caá. Páant ï jepahachah ennit, Dios jwiít judíowādiḥ nin pah ã niijbípna

* 2:24 Is 52.5

caá: “Queét bóodcannit, Moisés ã wutajidih jéihcan yuhna, caandih ã jepahap be. ¿Dépanih tigaá yeéb bóodnitboó caán wutajidih jéihna yuhna, caandih ãi jepahcan? Yeébbodih chah yeejép peéh chājat caá náahap”, ã niijbípna caá.

²⁸⁻²⁹ Judío yoobát ded pah ã jummatdih b̄m̄ wã naóhbiipna caá. Bóodni jumna yuhna, Diosdih jepahcanni judío yoobát nihcan caá. Æ wutajidih jéihna yuhna, jepahcan, judío yoobát nihcan caá. Obohjeéhtih, ded Diosdih wēi jepahni judío yoobát ã jumna caá. Pánihna, ãih quehli nah yapat chóodih ã bóod yohat tútat pah ã yéj chājatdih cádahna, ã jengah joyátidih ã tút n̄m̄ná caá. Pánihnidih “Nin túini caá”, Dios ã niij enna caá. Cãacwã caandih ã wēi naóhcah yuhna, Diosjeh caandih ã wēi naóhna caá.*

3

¹ Weém páant niij naóhna, “Jwiit judíowã jwī jum̄chah, Dios jwiítidih ã wutajti pah bóodnit jwī jum̄chahb̄t, dedé pínah nihcan caá”, wã niijcán caá.

² Judíowã jwī jummat jíib, jwiítidih b̄dí túyat ã jumna caá. Dios naáwátidih jwiítidih ãt jwíih w̄h̄p̄ tajī, bitadidih jwī naóh yapaat pínah niijná.*

³ Obohjeéhtih, biquína jwī déewã caán naáwátidih jepahcan, “Ma wutajidih jwī túi jepahbiipna caá”, ã niijátjti pah ãt chājcap jī. “Páant queét ã niijátjti pah ã chājcah, Diosb̄t biíc yoobó ã niijátjti pah ã chājbican nacaá”, ¿ñi niij jengah joí niit?

* **2:28-29** Dt 10.16; 30.6; Jer 4.4 * **3:2** Sal 147.19-20

⁴ ¡Nihcan caá! Nihat cãacwã yoobó yeenit ï jumuchah yuhna, Diosboó ã niijátji pahjeh ã chãjbipna caá. Páant yeecanni ã jumuchah jéihna, jon jãtíh David, Dios naáwãtdih naóh yapani, ã yéej chãjatdih naóhna, nin pah ãt niij daacáp tajĩ:

“Wã yéej chãjachah ennit, ‘Peéh chãjat caá náahap meemdíh’, ma niijíchah, yoobópdih naóhni ma jumatdih nihat ï jéihna caá. Pánih jéihnit, ded meemdíh ã jéih yap yohcan niit”, ãt niij daacáp tajĩ. *(Sal 51.4)*

⁵ Biquína ï jenah joyátjĩhjuh nin pah ïta niij jenah joi tá yuh caá: “Jwiit jwĩ yéej chãjachah, Dios yoobópdih ã jumatdih cãacwã chah ïta jéih taga. Pánihna, jwĩ yéej chãjachah, ã túina caá. Páant túini ã jumuchah, jwĩ yéejat peéh chãjna, Dios yoobópdih ãta chãjcan taga”, ïta niij jenah joi tá yuh caá.

⁶ Obohjeéhtih, páant nihcan caá. Jwĩ yéej chãjatdih peéh chãjcan, yoobópdih chãjni ãta nihcan tagaá. Pánih jumna, nihat ï yéej chãjat jíb ãta jéih peéh chãjcan tagaá.

⁷ Bitaboó nin pah ïta niij jenah joi tá yuh caá: “Jwiit cãacwã yeenit jumna, jwĩ niijátji pah jwĩpĩ chãjcan caá. Obohjeéhtih, Diosboó yeecanni caá. Pánihna, ded pah yeenit jwĩ jumatdih jenah joinit, Dios ded pah yeeat wihcanni ã jumuchah, chah jwĩta túi jéih taga. Páant ã jumuchah, jwĩ yeeatji jíb peéh chãjat ãta wihcan taga.

⁸ Páant niij jenah joiná, “Yeejép chãjna, Dios túini ã jumatdih júutna caá jwĩ chãjap. Pánihna, ¿jwĩ yéej chãj jĩih?” ïta niij jenah joi tá yuh caá. “Pánihatdih Pablowã ï bohéna caá”, biquína jwiitdih ï niij yee naóhna caá. Páant ï niij yee naáwáchah joinit,

“queétdih peéh chãjat caá náahap”, Dios ã niiját yoobópdih caá.

Jwiít nihat cãacwã ã peéh chãjnit pínah jwĩ jummat

⁹ ¿Ded pah tigaá yeéb ñi niij jenah joí? ¿Jwiít judíowã bita chah túinit niít jwĩ jummap? Nihcan caá, wã déewã. Nin pah yeebdíh wã jwũub naóhna caá: Jwiít judíowã, judíowã nihcannitbut nihat biíc yoobó Dios ã peéh chãjnit pínah míic jwĩ jumna caá.

¹⁰ Jon jãtíh Dios naáwãtdih naóh yapanit ï daacátji pahjeh tigaá ã jummap:

“Ded yoobópdih chãjni wihcan caá.

¹¹ Nihat ded pah Dios ã jummatdih ï túi jenah joicán caá. Nihat cãacwã yoobó caandíh joíhcan, bidcannit míicjeh tigaá.

¹² Nihat Diosdih náahcan, tac páud bejat pah ït chãjap taga. Ded túi chãjni ã wihcan caá. (*Sal 14.1-3; 53.1-3; Ec 7.20*)

¹³ ïih jacnaboó cãac ï yohni jaáh jéwe lajna ã wíij bacaat pah caá ã jummap. Wéhena, yeeat míicjeh ï naóhna caá. Mai ã chãacáchah, ãih man cãacdih ã yéejaaat pah, queét yeenit bitadih ïpĩ yéejana caá. (*Sal 5.9; 140.3*)

¹⁴ Pánih yeenit, bitadih jíó waadáát pah chãjnit, tubit jũihnitbut ï jumna caá. (*Sal 10.7*)

¹⁵ Pánihnit jumna, cãacwãdih mao yohíhnitjeh caá ï jummap.

¹⁶ Ded ï bejepboó jumnitdih yeejép chãjna, ïpĩ moh yéejana caá.

¹⁷ Bitadih túi chãjcan, ïjeéh ï túi jumcan caá. (*Is 59.7-8*)

¹⁸ Diosdih jenah joicánjeh, ï jepahcan caá”, ït niij daacáp tajĩ. (*Sal 36.1*)

19-20 Páant ĩ niĳ daacátjidih náhninit, jwiít judíowã nin pah jwĩ niĳ jéihna caá: “Nihat Dios naáwátji jwĩih pínah caá. Páant ã jumuchah, jwiít dih caá caandíh jepahat náahap”, jwĩ niĳ jéihna caá. ã wutatih jéihna yuhna, caandíh jepahcan, “Jwiít dih yéejat peéh wihcan caá”, jwĩ jéih niĳcán caá. Jwiít judíowã Dios ã peéh chājnit pínah jwĩ jumat pah mantih, nihat baácdih moón judíowã nihcannitdihbut biíc yoobó ã peéh chāj bipna caá. ã wutatih nihat cáacwã jwĩ táí jepahcan caá. Páant jwĩ jepahcah, Moisés ã wutatihjidih joinít, Diosdih jwĩ yap yohatdih jwĩ jéihna caá. Pánih jéihnit, Diosdih nin pah jwĩ jéih niĳcán caá: “Ma wutatih wã táí jepahachah, ‘Táini ma jumna caá’, weemdíh ma niĳ enmi nacaá”, jwĩ jéih niĳcán caá.*

Diosdih jepahna, áihwã jwĩ jumat

21-22 Páant niĳ péanit, jwiít cáacwã ded pah Dios-jeéh jwĩ táí jumat pínah ã jenah joyátjidih buu yeebdíh wã naóhbipna caá. Moisés ã wutatihjidih jepah beedácan, jwiít nihat Dios biíc dih jwĩta jéih jumcan tagaá. Caandíh jéihna, caán wutatihjidih ded pah jwĩ jepahatdih jenah joicánjeh, det Jesucristoboodíh jepahnitdih, “Queét táinit caá”, ã niĳ enna caá. Jon jãtíh Moisés, Dios naáwát dih bita naóh yapanitbut caán ã jenah joyátjidih ĩt daacáp tajĩ. Pánihna, buu ded pah Dios jwiít dih “Nit táinit caá”, ã niĳát pínahdih jwiít nihat cáacwãdih át jéihyanap taga. Jwiít judíowãdih, judíowã nihcannitdihbut Dios biíc yoobó ã táí chājna caá.*

* 3:19-20 Sal 143.2; Gá 2.16 * 3:21-22 Gá 2.16

23 Yéejnit míic jumna, jwiít nihat jwĩ yéej chãjna caá. Jwĩ túi chãjat pínahdih Dios ã jwíh jenah joyátji pah biíc yoobó jwĩ chãjcan caá. Dios ã túyatdih yúup jwĩ jumna caá.

24 Páant jwĩ túi chãjcah yuhna, Dios jwiít dih búdí ã oyochah, Jesucristoboó jwĩ yéejat jíib buudáát panihnidih jíib chãjna, jwiít dih át wun wuhup wut jĩ. Páant jwĩ jíib buudáát dih ã jíib chãjcah, “Nit táinit caá”, jwiít Jesús dih jepahnit dih Dios ã níj enna caá. Jwiít dih jíib náahcanjeh, jwĩ túi chãjcat dih át yohop taga.

25 Jon jãtíh moón ĩ yéej chãjat dih íj enna yuhna, Dios queéd dih át peéh chãjcap wut jĩ. Pánih peéh chãjcan yuhna, yoobóp dih chãjni júutat túut níijná, caanjéh Jesucristo dih át wah deya bojjip taga, jwĩ yéejat jíib wun wuhnit, ãih meépdih ã yoh wuhat pínah níijná. Pánih wun wuhna, ãih meépdih yoh wuhat dih jwĩ túi jenah joyócah ennit, Diosboó jwĩ yéej chãjat dih ã íj cádahna caá. Pánih chãjnit, jon jãtíh moondíh ĩ yéejat jíib peéh chãjcanjeh, Jesús nihat cáacwãboodíh jwĩ yéejat jíib buudáát dih át jíib chãjap wut jĩ. Páant ã chãjcah, Dios ded pah ã níj átji pahjeh yoobóp dih chãjni ã jumat dih jwiít dih át jéihyanap wut jĩ.

26 Pánih jéihyanit, Jesús dih jepahnit dih “Nit táinit caá”, ã níj enat dihbut ã jéihyana caá. Páant ã jéihyanachah, “Dios yoobóp dih chãjni caá”, jwĩ níj jéihna caá.

27-28 Páant ã chãjcah jéihnit, nin pahbut jwĩ níj jéihna caá: “Moisés ã wutatjidih jwĩ jepahachah ennit, ‘Nit wã peéh chãjnit pínah nihcan caá’, Dios jwiít dih ã níjcán caá. Obohjeéhtih, Jesúsboodíh jwĩ

jepahachah enna, ‘Nit túinit caá’, ã niij enna caá”, jwĩ niij jéihna caá. Páant niij jéihnit, “Weemjéh wã túi chãjat jíib Dios weemdíh ã wēi enna caá”, jwĩ niij jenah joicán caá. “Dios ã wutatdih túi jepahat jíib, ‘Nit túinit caá’, Dios ã niijbípna caá”, ¿jwĩta niij jenah joi táníit? ¡Nihcan caá, wã déewã! Obohjeéhtih, Jesús jwiít dih ã wun wūhatjidih túi jenah joinít, caánboodíh jwĩ jepahachah, “Nit túinit caá”, Dios ã niij enbipna caá.

²⁹⁻³⁰ Dawá jwĩ déewã nin pah ĩpĩ niij jenah joiná caá: “Jwiít judíowādihjeh Dios jwĩ maáh ã j̄mna caá. Queét judíowã nihcannitdih ĩ maáh nihcan caá”, ĩpĩ niij jenah joiná yah caá. Obohjeéhtih, páant nihcan caá. Dios biícjeh j̄mna, nihat cãacwādih ĩ maáh ã j̄mna caá. Pánih j̄mna, Dios jwiít judíowādih, judíowã nihcannitdihb̄t jwiít ni-hatdih biíc yoobó jwĩ maáh ã j̄mna caá. Jwiít judíowã Jesús ã wun wūhatjidih túi jenah joinít, jwĩ jepahachah, jwiít dih “Nit túinit caá”, ã niij enna caá. Judíowã nihcannitb̄t biíc yoobó Jesús dih ĩ jepahachah, queétdihb̄t “Nit túinit caá”, Dios ã niij enna caá.*

³¹ Pánihna, Jesús ã wun wūhatjidih jenah joinít, ¿“Moisés ã wutatjidih jwĩ cádahachah, ã túimi nacaá”, jwĩta niij táníit? ¡Nihcan caá, wã déewã! Obohjeéhtih, Jesús dih jepahna, Moisés ã wutatjidihb̄t jwĩ jepahna caá.

4

Abraham Diosdih ã túi jenah joyátji

* **3:29-30** Dt 6.4; Gá 3.20

1 BꞰꞰ, jwĩ nꞰo Abrahamdih ded pah Dios ã chãjatjidih yeebdĩh wã jwꞰꞰ náhniabipna caá.

2 Abraham ded pah ã túi chãjatji jíib “Nin túini caá”, Dios ã niij enechah, “Weém bácah túini caá wã jumꞰꞰ”, ãta jéih niij tágaá. Obohjeéhtih, Dios-boodĩh páant niijní pínah ã wihcan caá.

3 Páant ã jumꞰꞰchah, Dios naáwátidih naóh yapani nin pah ãt niij daacáp tajĩ: “Abraham ded pah Dios ã niijátidih joinít, caandĩh ãt túi jenah joyóp wꞰt jí. Páant ã túi jenah joyóchah ennit, ‘Caán yoobópdi h tigaá’, Dios caandĩh ãt niij enep wꞰt jí”, ãt niij daacáp tajĩ.*

4 Ded maátadidih ã teo wꞰꞰꞰchah, caandĩh ípĩ jíib chãjna caá. Oboh ípĩ jíib wꞰꞰcan caá. ãtewat jíibjeh ípĩ wꞰꞰna caá.

5 Obohjeéhtih, ded teo wꞰꞰcan, Diosdih ã túi jenah joyóchah ennit, “Nin túini caá”, caandĩh ã niij enna caá. Páant ã niij enechah, dedé ã túi chãjat jíib pohba nihcan caá.

6 Pánihna, ded Diosdih ã túi jenah joyóchah ennit, ded pah ã chãjatjidih jenah joicánjeh, “Nin túini caá”, Dios caandĩh ã niij enna caá. Páant ã niij ennidih Dios ã túi chãjatdih Davidji nin pah ãt niij daacáp tajĩ:

7 “Ded ã jepahcatdih Dios ã yohochah, wēinit, ã túi jumna caá. “ã túi chãjcatdih wã jwꞰꞰ encan níit”, caandĩh Dios ã niijíchah, wēinit, ã túi jumna caá.

8 “Nin túini caá. Caandĩh dedé yéejat peéh chãjat wihcan caá”, Dios ã niij enni wēinit, ã túi jumna caá”, David ãt niij daacáp tajĩ. *(Sal 32.1-2)*

* 4:3 Gn 15.6; Gá 3.6

9 ¿Judíowãjeh bóodnit ï jumuchah, Dios ï yéej chãjatdih át yohji taniít? Nihcan caá, wã déewã. Judíowã nihcannit, bóodcannitdihbut ï yéej chãjatdih ã yohna caá. Pánih jumnit, queét nihat biíc yoobó wëinit, ï túi jumna caá. Ded pah Dios Abrahamdih ã chãjatjidih jwúub náhniat caá náahap. Caán Diosdih ã túi jenah joyóchah, “Nin túini caá”, Dios át niíj enep wut jï.

10 Nindihbut náhniat caá náahap: ¿Débólihji ta tigaá Abrahamdih páant át niíj enji? ¿Bóodni ã jummat túttimahji taniít? Nihcan wut jï. Bóodni ã jummat pínah jãtíh “Nin túini caá”, Dios caandíh átát niíj enep wut jï.

11 Æ bóodat pínah jãtíh Abraham Diosdih át túi jenah joyóp wut jï. Páant ã túi jenah joyóchah, “Nin túini caá”, Dios caandíh át niíj enep wut jï. Páant ã jummatdih júutat túut niijná, Dios caandíh át bóodat túutur wut jï. Pánihna, caán ã bóodat pínah jãtíh, ã túi jenah joyát pahjeh, Diosdih túi jenah joinít judíowã nihcannit, bóodcannitdih “Nit túinit caá”, Dios át niíj enep wut jï. Páant biíc yoobó ã niíj ennit ï jumuchah, Abrahamji jwĩ n̄o ã jummat pah queétdihbut ï n̄o mun tigaá ã jumur.*

12 Pánihna, det bóodnit judíowãbut Diosdih ï túi jenah joyóchah, Abraham ï n̄oji yoobát ã jumna caá. Caán ã bóodat pínah jãtíh Diosdih átát túi jenah joyóp wut jï. Pánihna, caán Diosdih ã túi jenah joyát pahjeh muntih, judíowã ï túi jenah joyóchah, Abraham ï n̄oji ã jumna caá. Obohjeéhtih, bóodnit jumna, “Abraham jwĩ n̄oji caá”, niíj jenah joiná yuhna, Diosdih ï túi jenah joicáh, Abraham ï n̄oji

* 4:11 Gn 17.10

yoobát ã nihcan caá.

Dios caandíh ã naáwátjidih “Yoobópdih tigaá”, Abraham ã niiját

13 Jon jãtíh Dios nin pah Abrahamdih át niij naáwáp wut jĩ: “Meém, ma j̄imená pínah biícđih, nihat baácđih moón ĩ n̄owã pínah ñi j̄mna caá”, át niijíp wut jĩ. Páant ã niijíchah, Moisés ã wutatđih Abraham ã jepahatji jíb át nihcap wut jĩ. Obohjeéhtih, Abraham Diosđih ã táı jenah joyóchah, “Nin táıni caá”, caandíh niij ennit, páant át niij naáwáp wut jĩ.*

14 “Moisés ã wutatjidih jepahnit, jwiítjeh tigaá nihat baácđih moón ĩ n̄owã jwĩ j̄m̄up”, jwĩ déewã ĩpĩ niij jenah joiná ȳh caá. Páant ĩ niij jenah joyát yoobópđih j̄mna nihna, Diosđih jwĩ táı jenah joyát dedé pínah nihcah, ã niijátjibut dedé pínah ãta nihcan tagaá.*

15 Dedé wutat wihcah, caandíh yap yohatbut ãta wihcan tagaá. Obohjeéhtih, Moisés ã wutatji ã j̄m̄uchah, cãacwã caandíh ĩ yap yohochah ennit, Dios queéđđih búdı ã ĩjna caá. Pánih ĩjnit, ĩ yap yohatji jíb, queéđđih ã peéh chãjbipna caá.

16 Obohjeéhtih, Moisés ã j̄mat pínah jãtíh, Abraham Diosđih át táı jenah joyóp wut jĩ. Caán Diosđih ã táı jenah joyát pah, det caandíh jepahnit Abraham ã j̄imená panihnit ĩ j̄mna caá. Moisés ã wutatjidih jéihnit, jéihcannitbut Diosđih ĩ táı jenah joyóchah, biíc yoobó ã naáwátji pah Abraham ã j̄imená ĩ j̄mna caá. Pánihna, ded pah jwĩ chãjat

* 4:13 Gn 17.4-6; 22.17-18; Gá 3.29 * 4:14 Gá 3.18

jíib ã j̄imená jwĩ j̄mcan niít. Obohjeéhtih, Diosdih jwĩ táí jenah joyát jíibjeh caá, páant jwĩ j̄m̄p.*

17 Dios Abrahamdih ã niijátji pahjeh nin pah ít niij daacáp tajī: “Dawá baácnadih moón ĩ n̄o pínah meém ma j̄mna caá’, Dios Abrahamdih át niij naáwáp w̄t jī”, ít niij daacáp tajī. Dios w̄nnitdih booani, dedé wih jw̄hcannidih j̄mat t̄utnidih Abraham át táí jenah joyóp w̄t jī. Pánihna, Abraham Diosdih ã táí jenah joyát pah, jwiítbut táí jenah joinít jwĩ j̄m̄chah, “Nít Abraham ã j̄imená m̄n tigaá”, Dios jwiítidih ã niij enna caá.*

18 Abraham weh wihcanni behe yoobát ã j̄m̄chah, Dios caandíh nin pah át niij naáwáp w̄t jī: “Cúiwā dawá ĩ j̄mat pah, óonna pahbut ma j̄imená ĩ j̄mbipna caá. Pánih j̄m̄nit, dawá baácdih moón ĩ n̄o panihni ma j̄mbipna caá”, Dios caandíh át niijíp w̄t jī. Pánih weh wihcan ȳhna, “Ã niiját yoobópdih tigaá”, át niij jenah joyóp w̄t jī. Páant caandíh ã táí jenah joyóchah, Dios ã niijátji pah át táí chājap w̄t jī.*

19 Obohjeéhtih, caán cien jópchi bíbohna, yad Saradih át jéih weh chājcap w̄t jī. Caántbut beh wili yoobát j̄mna, mit jéih w̄da j̄mcap w̄t jī. Páant w̄nnit dée ĩ j̄m̄chah ȳhna, “Jwiít jwĩ weh wihcan niít”, Abraham át niij jenah joicáp w̄t jī. Páant niij jenah joicán, Diosdih át táí jenah joí cádahcap w̄t jī.*

20 “Ã niijátji pah ã jéih chājcan niít”, át niij jenah joicáp w̄t jī. “Dios wēpni, ã niijátji pah táí chājni caá”, niij wēi naóhni, caandíh át táí jenah joí

* 4:16 Gá 3.7 * 4:17 Gn 17.5 * 4:18 Gn 15.5 * 4:19 Gn 17.17

cádahcap wut jĩ.

21 “Dios ded pah weemdih ã niijátji pah biíc yoobó ã jéih chãjna caá”, Abraham át niij jéihyep wut jĩ.

22 “Páant ã niij jéihyechah, ‘Abraham táini caá’, Dios caandih át niij enep wut jĩ”, Dios naáwát dih naóh yapani át niij naóh daacáp tajĩ.*

23 Páant niij daácna, Abrahamdihjeh pohba niij daácna át chãjcap wut jĩ.

24-25 Obohjeéhtih, jwiítbut jwĩ jéihyat pínah niijná, át niij daacáp wut jĩ. “Diosdih jwĩ yap yohatji jíib, jwĩ Maáh Jesúsdih át wun wãhat túutap wut jĩ. Pánih wunnijidih át jwũub boanap wut jĩ”, jwĩ niij jenah joyóchah, Diosboó “Nit táinit caá”, jwiít dihbut ã niij enna caá.*

5

“Nit táinit caá”, Dios ã niij ennit ded pah jwĩ jummat

1 Jesucristodih jwĩ túi jenah joyóchah, “Nit táinit caá”, Dios jwiít dih ã niij enna caá. Páant ã niij enechah, jwĩ Maáh Jesucristo jwiít dih Diosjeéh ã túi jummat túutna caá.

2 Caandih túi jenah joinít, ã oinit jwĩ jumuchah, “Ƴumcanjeh weemdih jũóhnit, ñi mũbú”, Dios jwiít dih ã niijná caá. Æihwã jumna, táttimah bóo láa ã pebhna bejnit, caán táini yoobát ã jummat pahjeh jwiítbut biíc yoobó jwĩ jummat pínahdih jenah joinít, búdí jwĩ wẽina caá.

3 Dawá láa jwiít dih yeejép ã yapachah yuhna, biíc yoobó jwĩ wẽina caá. Páant yeejép ã yapachah,

* 4:22 Gn 15.6 * 4:24-25 Is 53.4-5

Diosdih chah jwĩ túi jenah joyátdih jwĩ jéihna caá. Pánih jéihnit, yeejép ã yapachah w̃hna, búdí jwĩ wēina caá.

⁴Páant yeejép ã yapachah w̃hna, wēinit, caandih jwĩ túi jenah joí cádahcan caá. Pánih cádahcannit jumna, chah túinit jwĩ jum bejna caá. Pánih chah túinit jum bejna, Dios ded pah jwiítdih ã túi chãjat pínahdih jenah joinít, jwĩ wēi pãina caá.

⁵Pánihna, jwiít wēi pãinitdih Dios Túini Espíritudih átát w̃hup taga, jwĩjeéh ã jummat pínah niijná. Túini Espiritu jwĩjeéh jumna, Dios jwiítdih ded pah búdí ã oyatdih ã jéihyana caá. Páant ã jéihyanachah, nindihbut jwĩ niij jéihna caá: “Jwiítdih Túini Espiritu ã teo wáacbpna caá, Dios pebhna jwibínit, caan páh jwĩ túi jummat pínah niijná”, jwĩ niij jéihna caá.

⁶Nin wã naáwátdih jenah joinít, Dios jwiítdih ã túi chãjat pínahdih chah ñi jéihbpna caá: Jwiít jwĩ yéej chãjatdih jéih cádahcan, ã jíb bũdáátdih jwĩ jéih jíb chãjcah, Dios ã jenahat láa, Jesucristoboó jwĩ yéejat jíb át wun w̃hup wut jĩ.

⁷Ded túi chãjnidih biíhboó áta wun w̃hcan taga. Biíh túi chãjni yoobátdih búdí oinit, umcanjeh wun w̃hni pínah ã jum dée caá.

⁸Obohjeéhtih, jwiít yeejép wã yoobát jwĩ jum jwuhuchah, jwĩ yéejat jíb Cristoboó át wun w̃hup wut jĩ. Páant ã wun w̃huchah, Dios jwiítdih ded pah búdí ã oyatdih ã jéihyana caá.

⁹Pánih jwiítdih wun w̃hnit, ãih meép ã yohochah, “Nit túinit caá”, Dios jwiítdih ã niij enna caá. Páant niij enna, jwiítdih iiguipna bejnit déejidih át túi ubup wut jĩ. Pánihna, yeejép wã jwĩ jum jwuhuchah, ã wun w̃hatjĩh “Nit túinit caá”,

jwiít dih ã níj enat dih jwĩ jéihna caá. Pánih jéihnit, “Buu nit táinit dih en íjcan, wã peéh chãjcan niit”, jwiít dih ã niiját dih chah jwĩ jéihna caá.

¹⁰ Dios dih eníhcannit jwĩ jum jwuhuchah, ã wãúh ã wunatjĩh jwĩ yéejat dih yohnit, chénaboó jwĩ míc eníhcat dih Dios át ámohop wut jĩ. Pánih ámohnit, jwiít dih áihwã át chãjap wut jĩ. Páant áihwã jwĩ jumuchah, nindih chah jwĩ táí jéihna caá: “Buu Dioíh wã jumuchah, weemdíh peéh chãjat wihcah, Jesús boo pud jãóh nit, páuh laab béjni jumna, weemdíhbut ã pebhna ã táí juibíát táutbipna caá”, jwĩ níj jéihna caá.

¹¹ Páant jwĩ táí juibíát pínah dih wēinit, nindihbut chah jwĩ wēina caá: Buu nin baácboó jwĩ jum jwuhuchah, jwĩ Maáh Jesucristo ã wunatjĩh Dios jwiít dih áihwã át jumat táutap wut jĩ. Páant ã jumat táutat dih jéihnit, caandíh búdí jwĩ wēi naóhna caá.

Adán, Cristo ded pah mácah ĩ chãjati

¹² Jwíih jumni Adán wut jumni, ã yéej chãjachahjeh, nin baác dih yéejat át jwíih waadáp wut jĩ. Páant ã yéej chãjat jíib, wunatbut át waadáp wut jĩ. Adán ã yéej chãj waáwáchah, nihát jwiítbut yéej chãjnit jwĩt jum jwíhip wut jĩ. Pánih yéej chãjnit jumna, jwiít nihát wannit pínah míc jwĩt jumap wut jĩ.*

¹³ Dios Moisés dih ã wutat táutat pínah jãtíh, nin baác dih moón jwĩt yéej chãjap wut jĩ. Obohjeéhtih, páant jwĩ yéej chãjachah yuhna, ã wutat wih jwuhcah, caandíh yap yohatbut át wih jwuhcap wut jĩ. Páant wihcah, caandíh yap yohat peéh chãjatbut át wih jwuhcap wut jĩ.

* 5:12 Gn 3.6-19

14 Páant yap yohat peéh chājat ã wih jwuhcah yuhna, Adán túttimah jumnit nihat ït wunup wut jĩ. Moisés ã jumat pínah jātih, caán wutat ã wih jwuhcah yuhna, caán láa jumnit ït wunup wut jĩ. Adán Dios ã wutatjidih ã yap yohatji pah-jeh queétjeh chājcan yuhna, queét nihatbut biíc yoobó ït wunup wut jĩ. Páant wunnit ï jumchah jéihnit, “Adán ã yap yohochahjeh, nihat jwiítbut biíc yoobó yap yohnit panihnit jwīt jumup wut jĩ”, jwĩ niúj jéihna caá. Pánihna, Adán yéej chāj waóhni ã jumatji pahjeh, túttimah nin baácna jūóhni Jesucristoboó táí chāj waóhni át jumup wut jĩ.*

15 Obohjeéhtih, Dios cāacwādh oinit, ã teo wáacatboó Adán ã yap yohatji pah át nihcap wut jĩ. Adán biícjeh jumna yuhna, ã jwíih yéej chājatji jíib dawá jwīt buudáp wut jĩ. Obohjeéhtih, Dios jwiít dih bádí oinit, teo wáacna, Jesucristodih nin baácboó wahna, táini yoobát át chāj wūhup wut jĩ. Jesucristo biícjeh jumna yuhna, dawá iiguípna bejnit déejidih át táí ubup wut jĩ, jeáboó jwĩ táí jwíbiát pínah niijná.

16 Dios cāacwādh oinit, ã teo wáacat Adán ã yap yohatji pah át nihcap wut jĩ. Adán biícjeh jumna yuhna, ã yéej chājatji jíib, nihat cāacwā Dios ã peéh chājnit pínah jwīt jumup wut jĩ. Pánih peéh chājnit pínah jumna, dawá jwĩ yéej chājachah yuhna, jwiít dih bádí oina, teo wáacnit, Dios jwĩ yéejatdih ã yohna caá. Pánih yohna, “Nít táinit, wā peéh chājnit pínah nihcan caá”, jwiít dih ã niúj enna caá.

17 Adán biícjeh jumna yuhna, ã jwíih yéej

* 5:14 Gn 2.16-17; 3.11-12

chãjachah, nihat cãacwãdih ã chũúúchah, jwĩ wãnna caá. Caán yoobópdihi tigaá. Páant ã jumuchah yãhna, ninboodih jwiit jwĩ wẽibipna caá: Bũ jwũh Dios jwiit cãacwãdih oinit, teo wáacna, Jesucristo biícjeh ã wãnatjĩh jwĩ yéejatdih yohna, “Nit túinit caá”, jwiitdih ã niúj enna caá. Páant jwiitdih ã niúj enechah, ãjeéh páantjeh jwĩ túi jumbipna caá.

¹⁸ Pánihna, Dios ã wãtatjidihjeh biíc ã yap yohatji jíib, jwiit nihatbũt yap yohnit jwĩ jumna caá. Pánih jumna, jwiit nihat Dios ã peéh chãjnit pínahbũt jwĩ jumna caá. Pánihat pah mũntih, biíc newé Jesucristo ã túi chãjatji jíib, jwiit nihat yéejat yohnit jwĩ jéih jumna caá. Pánih yéejat yohnit jwĩ jumuchah, “Nit túinit caá”, Dios jwiitdih ã niúj enna caá. Pánihna, jwiit nihat caandih jepahnit ãjeéh páantjeh jwĩ túi jumbipna caá.

¹⁹ Biíc newé Adán Dios ã wãtatdih ã yap yohatji jíib, “Nit yéejnit caá”, dawádih Dios ãt niúj enep wũt jĩ. Pánihna, biích newé Jesucristo Diosdih ã túi jepahat jíib, “Nit túinit caá”, dawádih Dios ã niúj enna caá.

²⁰ Obohjeéhtih, Adán jum láa dawá jópchi túttimah, Jesucristo nin baácboó ã jũúwát pínah jãtih, Dios ã wãtatdih cãacwãdih Moisés ãt naóh yapanap wũt jĩ, yéejnit jumna, chah yap yohnit jwĩ jummatdih jwĩ jéihyat pínah niijná. Pánih yap yohnit yoobát jwĩ jumuchah yãhna, jwiitdih búdí oinit, jwĩ yap yohat chah Diosboó jwiitdih búdí ãt teo wáacap wũt jĩ.

²¹ Jwĩ yéej chãjat jíib, jwiit nihat wãnnit pínah míicjeh jumna, Dios biíc dih jwĩta jéih jumcan tagaá. Obohjeéhtih, Diosboó, jwiit cãacwãdih búdí oinit,

jwĩ Maáh Jesucristodih ãt wah deyanap wat jĩ, jwiít dih ã teo wáacat pínah niijná. Pánih teo wáacnit, “Nit táinit caá”, jwiít dih Dios ã niij enechah, caán biíc dih páantjeh jwĩ táí jumbipna caá.

6

Jesúsjeéh ded pah jwĩ jummat

¹ Wã déewã biquína nin pah ñita niij jenah joi tágaá: “Páant ma bohénachah, chah yéej chãjat caá náahap, Dios jwiít dih oinit, chah ã táí teo wáacat pínah niijná”, ñita niij jenah joi tágaá.

² ¡Páant nihcan caá, wã déewã! ¡Jwĩ yéej chãjca boj jĩh! Jwĩ yéejat dih yohna, Cristo jwiít dih ã wun wũhuchah, jwiítbut ãjeéh wunnit panihnit jwĩ jumna caá. Páant jwĩ jumuchah, yéej chãjat jenah joyát jwiít dih ã jũwúchah yuhna, jwĩ jéih yap yohna caá. Wunniíh bácahjidih bita í yéej chãjat tútuchah, ã jepahcat pahjeh mantih caandíh jwĩ jepahcan níit.

³ Nindihbut ñi táí náhninaá: jwiít dih í daabánachah, Jesúíhwã jumna, ãjeéh wunnit panihnit jwĩ jummat dih bitadilh jũt na jwĩ chãjap be.

⁴ Pánih daabánit jumna, Cristoíh bácahdih í yohochah, jwiítbut ãjeéh yohnit panihnit jwĩ jumna caá. Pánih yohnit panihnit jumna, jwĩ íp nihat jéihni, táí chãjni, ã wēpatjĩh Cristodih ã boanachah, jwiítbut ã boanit panihnit jwĩ jumna caá. Pánih boanit panihnit jumna, ã wēpatjĩh tút nũmnít, jáap cãac jumnit panihnit jwĩ jumna caá. Jáap cãac jumnit panihnit jumna,

ã wēpatjīh yéej chājat jenah joyátdih jwī jéih yap yohna caá.*

⁵ Cristoíhwã ájeéh jwiítbut wǎnnit panihnit jumna, wǎnnit ĩ yéej chāj cádahat pah, jwiít dihbut yéej chāj cádahat caá náahap. Ájeéh jwiítbut boo pud jūóhnit panihnit jumna, Dios ã weñat pínahboodíjh chājat caá náahap.

⁶⁻⁷ Det wǎnnitjidih yéej chājat jenah joyát ã wihcan caá. Páant ã wihcatdih jéihnit, nindihbut jwī táí jéihna caá: Cristodih jwíih jepahna, ájeéh wǎnnit panihnit jumna, yéej chājat jenah joyát jwiít dih ã jwúub jūúwúchah yuhna, jwī jéih yap yohna caá.*

⁸ Pánihna, Cristojeéh wǎnnit panihnit jumna, táí chājat túut niijná, ájeéh jwúub boo pud jūóhnit panihnitbut jwī jumna caá. Pánih boo pud jūóhnit panihnit jumna, ã wēpatjīh ájeéh páantjeh jwī jambipna caá.

⁹ Caandíh jéihnit, nindihbut jwī jéihna caá: Cristo ã jwúub boo pud jūúwát túttimah, chéneji ã jwúub wǎncan niít, páant mǎntih. Pánih boo pud jūóhnit, wǎnatdih át yap yohop wat jī.

¹⁰ Jwiít cáacwã jwī yéej chājat jíib, Cristo bíic láajeh wǎnna, ã jwúub boo pud jūúwát túttimah, ded pah chājna, Dios ã wēpatjīh ãpī chājna caá, cáacwã caandíh búdí ĩ weñat pínah niijná.

¹¹ Pánihna, ájeéh wǎnnit panihnit jwī jummatdih jenah joinít, “Buu yéej chājat jenah joyát wã maáh panihni nihcah, Jesúih jumna, caánboó wã maáh ã jumna caá. Páant ã jumuchah, weembút ájeéh jumnit, Dios ã wēpatjīh yéej chājat jenah joyátdih wã jéih yap yohna caá”, ñi niúj jenah joyoó.

* 6:4 Col 2.12 * 6:6-7 Gá 2.20

12 Páant yéej chājat jenah joyát ã jūúwáchah, caandíh ñi jepahca bojoó. Pánih jepahcan, yéej chājatdih ñinahcanjeh, caandíh ñi yap yohbipna caá.

13-14 Moisés ã wutatjidih jwī jepahat jíib nihcan, Dios biíc dih jwī túi jumna caá. Obohjeéhtih, túi oinit, jwiít dih teo wáacna, Dios ãjeéh át jummat túutap wut jí. Pánih ãjeéh jumna, ã teo wáacatjīh dedé yéej chājat jenah joyát dih jwī jéih yap yohna caá. Pánihna, yeejép chājna, Dios ã náahatdih yap yohnit ñi jumca bojoó. Obohjeéhtih, Cristojeéh wənnit, jwūub boo pud jūóhnit panihnit jumna, Dios ã náahatboodíh jeh ã wēpatjīh túi chājnit ñi jumna.

Jwī yéej chājat jwī maáh panihni ã jummat

15 ¿Páant wā naáwáchah, ded pah tigaá yeéb ñita níj jenah joí? Dios ded pah jwī chājatdih jenah joicánjeh oinit, jwiít caandíh túi jenah joinít dih át túi ubup taga. Pánih túi ubnit, Moisés ã wutatjidih jepahat jíib át nihcan taga. Pánih túi ubnit jumna, ¿chah jwīta yéej chāj taniít? ¿Nihcan caá, wā déewā!

16 ¿Nindh ñi jéihcan níit? Deddih jepahna, caán jwī maáh ã jumuchah, caandíh teo wāhnit jwī jumna caá. Pánihat pah, yéej chājnit jwī jumuchah, caán yéej chājat jenah joyát jwī maáh panihni ã jumna caá. Pánihna, yéej chājat jenah joyát dih jepahna, iiguípna bejnit pínah jwī jumna caá. Obohjeéhtih, Diosboodíh jepahna bácah, caandíh teo wāhnit jumna, túi chājnit jwī jumna caá. ¿Caandíh ñi jéihcan níit?

17 Jātih yéej chājnit ñi jumuchah, caán yéej chājat jenah joyát ñi maáh panihni át jum jwuhup taga. Obohjeéhtih, buu jwuh túini doonádih túi jenah joinít, caánboodíh ñi túi wēi jepahna caá. Pánihna,

ñi túut nuumátdih “Búdí túina caá”, Diosdih jwĩ niijná caá.

¹⁸ Pánih túi wēi jepahnit jumna, buu yéej chājat jenah joyát ā jūwúchah yuhna, caandíh ñi jepahcan caá. Pánih jepahcan, táiniboodíh jepahna, caandíh teo wūhñit panihñit ñi jumna caá.

¹⁹ Ded pah maáta ī jummatdih ñi túi jéihna caá. Pánihna, ñi jéihyatjīh yeebdíh wā naóhna caá, wā bohéátdih ñi túi beh joyát pínah niijná. Jātih yéej chājñit jum jwuhna, yéej chājat jenah joyát ñi maáh panihnidih ñit jepahap taga. Pánih jepahnit jumna, chah yeejép ñit chāj bejep taga. Páant yéej chājat jenah joyátdih ñi jepahat pah mantih, buu jwúub túut nuumnít, táiniboodíh caá jepahat náahap, Dios ā náahat pahjeh chājñit ñi jummat pínah niijná.

²⁰ Jātih yéej chājat jenah joyátdih jepahna, táiniboodíh ñit jéih jepahcap jī.

²¹ Caán láa yéej chājna, dedé túi jummatdih ñit bid jwicáp jī. Páant ñi yéej chājatji jíib iiguípna ñita bej tagaá. Pánihna, buu ñi yéej chājatjidih náhninit, tíicnit, búdí ñi jīgahna caá.

²² Buu jwuh yéej chājat jenah joyátdih jepah cádahnit, Dioíhwā jumna, caánboodíh jepahnit ñi jumna caá. Dioíhwājeh jumna, ā náahat pahjeh chājñit, ājeéh páantjeh ñi jumbipna caá.*

²³ Nindih jwiítdih túi náhniat caá náahap: Jwĩ yéej chājat jíib, iiguípna bejñit pínah jwíta jum tagaá. Obohjeéhtih, jwĩ Maáh Jesucristo jwiítdih ā wun wūhatjidih túi jenah joinít, caandíh jwĩ jepahachah, jwiítdih ājeéh páantjeh Dios ā jummat

* 6:22 Pr 12.28

túutbipna caá. Pániñ tui chãjna, jwiútdih ã jíb náahcan niít.

7

Ded pah Moisés ã wútatji

¹ Wã déewãá, cãacwã ï wútat ded pah ã jummatdih ñi tui jéihna caá. Cãac ã báadh jwuhna, caán wútatdih jepahat caá náahap. Obohjeéhtih, ã wúnat túttimah bácah, caán wútatdih jepahat ã wihcan caá.

² Páant ã jumuchah, Moisés ã wútatjibut nin pah ã niijná caá: “Yad wili mijeéh bóojíhjih mi jumnaáh”, ã niijná caá. Páant ã wútachah yuhna, mijeéh bóo ã wúnat túttimah, caánt biúhdih mi jéih áa jumna caá.

³ Mijeéh bóo páantjeh ã jumuchah yuhna, caánt biíhjeéh jumnit, yeejép chãjniñ caá mi jumap. Obohjeéhtih mijeéh bóo ã wúnat túttimah, caán wútat miíh pínah nihcah, biúhdih jwúub áa jumna, mi yéej chãjcan caá.

⁴ Páant ã niñat pah muntih, yeebbút wã déewãá, Jesúihwã jumna, ãjeéh wúnnit panihnit ñi jumuchah, Moisés ã wútatji ñíih pínah nihcan caá. Pániñna, bññ Cristodih jwúub áa jumnit panihnit jumna, caán jwúub boo pud jéóhniíh ñi jumna caá, Diosdih tui chãj wúhat túut niijná.

⁵ Jãtíh yéej chãjat jenah joyátdih jepahna, jwí ñinahatdihjih chãjnit, Moisés ã wútatjidih jwí joyóchah, caandíh chah yap yohíhat ãpí jígohop jí. Páant jwí yap yohatji jíb, iiguípna bejnit déeji jwí jumap jí.

⁶ Caán láa Moisés ã wútatji jwiútdih chéoni pah át jumap jí. Obohjeéhtih, bññ Cristoíhwã ãjeéh wúnnit

panihnit jumna, jwub watnit panihnit jwĩ jumna caá. Pánih watnit panihnit jumna, Túini Espíritu ã teo wáacatjĩh táiniboodíh jwĩ jéih chãjna caá. Páant ã jumuchah, Moisés ã wutatji buu jwuh jwĩih pínah nihcan caá.

Ded pah jwĩ yéej chãjat

⁷ Páant niijná, ¿Moisés ã wutatjidih ded pah tigaá jwĩta niij? ¿Caán wutat yeejép niit ã jumup, ñi jenah joyóchah? ¡Nihcan caá, wã déewã! Obohjeéhtih, caán wutat wihcah, ded pah yéej chãjat ã jumatdih wãta jéihcan tagaá. Caán wutat nin pah caá ã jumup: “Bitáih bií déedih ñi en ñinahca bojoó”, ãt niij wutap jĩ. Páant ã niij wutcah, en ñinahat yéejat ã jumatdih wãta jéihcan tagaá.*

⁸ Caán wutatdih wã jéihyat túttimah, caandíh yap yohíhna, bitáih bií déedih wãpĩ búdí en ñinahna caá. Caán wutatdih jéih jwuhcan, caandíh yap yohíhat wihcah, bitáih bií déedih wãta en ñinahcan tagaá.

⁹ Pánihna, dedé wutatdih wã jéihyat pínah jãtih, ded pah yéejatdih, ded pah yéejat jíib ã peéh chãjatdihbut wã jéihcap jĩ. Obohjeéhtih, “Páant ñi chãjca bojoó”, ã niij wutatdih wã jéihyat túttimah, yap yohíhna, caandíh búdí wãpĩ chãjíhip jĩ. Páant wã yap yohatji jíib, iiguípna bejni pínah wãt jumup jĩ.

¹⁰ Pánihna, yéejni nihcan, Dios ã wutatdih yap yohcan, Diosjeéh wãta túi jum tagaá. Obohjeéhtih, yéejni jumna, caán wutatdih yap yohnit, wã yéejat jíib iiguípna bejni pínah wãt jumup jĩ. Caán wutatboó tái chãjat túttni ã jumuchah, caandíh wã yap yohatji jíib iiguípna bejni déeji wãt jumup jĩ.

* 7:7 Ex 20.17; Dt 5.21

11 Pánih yéej chājni jumna, caán wutatdih yap yohna yuhna, “Nin pah chājnit, wã táí yapbipna caá”, wã niíj jenah joyóp yuh jĩ. Yéej chājatboó “táinidih” niijní pah át jumap jĩ. Pánihna, ã wutatdih jéihna yuhna, wã yap yohat jíib iiguípna bejni déeji wãt jumap jĩ.*

12 Páant niijná, nin pah niíj naóhna caá wã chājap: Moisés ã wutatji táini ã jumna caá. Caán yoobópdiw wutnit, táinidihjeh ã chājat túutna caá.

13 Pánih táini wutat jumna yuhna, ¿weemdih iiguípna ã bejat túut niít? ¡Nihcan caá, wã déewã! Caan póhba ã bejat túutcan caá. Wã yéej chājat caá weemdih iiguípna ã bejat túutap. Æ wutatdih wã jéihyat túttimah, caán wutatdih yap yohna, wã yéej chājatdih wã jéihna caá. Caán wutatdih jéihna yuhna, wã yap yohochah ennit, “Wã yéejat yeejép yoobát ã jumna caá”, wã niíj jéihna caá. Pánihna, tubit yéej chājni wã jummatdih jéihnit, iiguípna bejni pínah wã jummatdihbut wã jéihna caá.

14 Dios wat jíí Moisésdih páant át wutat túutap wat jĩ. Pánihna, caán wutat Dioíh ã jumuchah, táini ã jummatdih jwĩ jéihna caá. Obohjeéhtih, weémboó yéejnijeh wã jumna caá. Pánih jumna, yéej chājat jenah joyát dihjeh jepahni wã jumna caá.

15 Ded pah táinidih chājihna yuhna, wã chājcan caá. Obohjeéhtih, “Caán weemdih chājcat caá náahap”, niíj jenah joiná yuhna, caandihjeh wãpĩ chājna caá. Ded pah wã chājatdih wã jéihcan caá.*

16 Yéej chājihcan yuhna, caandihjeh wãpĩ chājna caá. Páant wã chājihcatdih chājna, “Dios ã wutat táini caá”, niijná caá wã chājap.

* 7:11 Gn 3.13 * 7:15 Gá 5.17

17 Weemjéh pohba wã yéej chãjcan caá. Obohjeéhtih, yéejni wã jummat jíib, yéej chãjat jenah joyátboó wã maáh panihni jumna, weemdíh ã yéej chãjat túutna caá.

18 Wã jenah joyát yeejép míic ã jummatdih wã túi jéihna caá. Dedé túini jenah joyát pohba weemdíh ã wihcan caá. Pánih yéejni jumna, túini wã chãjat déedih, weemjéh wã jéih chãjcan caá.

19 Túiniboodíh wã chãjat déedih wã chãjcan caá. Obohjeéhtih, náahcan yuhna, yeejépdih wãpí chãjna caá.

20 Pánihna, wã chãjihatdih chãjna, weemjéh pohba caandíh wã chãjcan caá. Obohjeéhtih, caán yéej chãjat jenah joyátboó weemdíh ã wutna caá.

21 Nin pah weemdíh ã jumna caá: Túiniboodíh chãjéhna yuhna, yéej chãjihatbut ãpí jũóhna caá.

22-23 Dios ã wutatdih búdí wěina yuhna, caolih diitboó míic mawat panihni ãpí jumna caá. Pánih jumna, túinidih búdí wã chãjéhna yuhna, yéej chãjihatboodíh chah jenah joinít, wãpí chãjna caá. Pánihna, weemjéh yéejatdih wã jéih cádahcan caá.

24 Páant yéej chãjatdih jéih cádahcan, iiguípna bejni pínah jumna, búdí moh yéejni wã jumna caá. Pánih jéih cádahcanni wã jumuchah, ¿déhe tiguaá weemdíh túi ubni áta jum?

25 Jwí Maáh Jesucristo caá weemdíh túi ubni pínah ã jumup. Caandíh wã túi jepahachah, wã yéejatdih yohnit, weemdíh ã túi ubbípna caá. Páant ã teo wáacatdih jéihnit, “Jesúsdiwah deyanit, ma teo wáacat túutatdih túina caá, Paá”, Diosdih wãpí niijná caá. Pánihna, nindih wã túi jéihna caá: wã jenah joyátjéh Dios ã wutatdih wãpí jepahéhna yuh caá. Obohjeéhtih, Diosdih jepahéhni jumna yuhna,

páantjeh yéejni jumna, yéej chājat jenah joyát ã jūúwúchah, caánboodíh wāpī jepahna caá.

8

Túini Espíritu ded pah jwiít dih ã teo wáacat

¹⁻² Pánihna, iiguípna jwī bejat déejidih Jesucristo ã túi ubuchah, áihwā jumna, Túini Espíritu ã teo wáacatjīh jwī yéej chājat jenah joyát dih jwī jéih yap yohna caá. Pánih yap yohnit, Túini Espírituboodíh jwī jepahachah, Dios biíc dih jwiít dih ã túi jummat túutna caá. Páant biíc dih jwī jumuchah, jwiit Jesucristoíhwā dih b̄u dedé peéh chājat pínah wihcan caá.

³ Moisés ã wutatjidih jéih jepah beedácanit jumna, jwiít míicjeh caandíh yap yohnit jwī jumna caá. Páant ã wutat dih yap yohnit jwī jummat jíib, Dios biíc dih jwī túi jumcap jí. Caán wutat jwiít dih ã jéih teo wáacah yuhna, Diosboó jwiít dih ã túi teo wáacap jí. Caán ã wūúhdih nin baácboó át cāac jummat túutap wut jí, jwī yéejat jíib ã wun wūhat pínah niijná. Pánih wun wūhna, Jesús jwī yéejat jíib b̄u dáát panihnidih át jíib chājap wut jí.

⁴ Páant ã jíib chājachah, jwiítboó Túini Espíritu ã wēpatjīh Dios yoobópdih jumnbodíh jwī jéih jepahna caá. Pánihna, jwiítjeh ã wutat dih jéih b̄u jácán yuhna, Túini Espíritu ã teo wáacatjīh jwī jéih b̄u jána caá.

⁵ Det í ñinahatdihjeh chājīh nit, ded pah í náahatdih ípī jenah joiná caá. Obohjeéhtih, Túini Espíritu ã náahatdih jenah joinítboó ã wutat pahjeh ípī chājna caá.

⁶⁻⁸ “Ded pah wā náahatdih wā chājachah, ã túina caá”, ded níj jenah joiní Diosdih eníhcanni jumna,

Dios ã wʉtatboodih ã jepahihcan caá. Páant ã jepahihcat jíib, caandih jéih jepahcan, iiguipna bejni pínah ã jumna caá. Det pánihnitboó Diosdih í jéih weñacan caá. Obohjeéhtih, “Túini Espiritu ã teo wáacatjih ã náahat pahjeh wã chãjbipna caá”, det niij jenah joinitboó Diosjeéh páantjeh í jumbipna caá.

⁹ “Wã náahatdihjeh wã chãjbipna caá”, niij jenah joí cádahnit, Túini Espiritu ñijeéh ã jumuchah, yeéb ã náahatboodih ñi chãjna caá. Det Túini Espiritu wihcannitboó Cristoíhwã nihcan caá.

¹⁰ Obohjeéhtih, yeébbóó áihwã ñi jumuchah, Túini Espiritu ñijeéh ã jumna caá. Pánihna, yéejat jíib ñíih bácah ã wunuchah yuhna, caán ñijeéh ã jumuchah, ñíih caolih túi booni ã jumna caá. Pánihnit ñi jumuchah, Dios yeebdih “Nit túinit caá”, ã niijichah, páantjeh ájeéh ñi jumbipna caá.

¹¹ Dios jwiitdih wahní Túini Espiritu jwíjeéh jumna, Jesúsdi ã booaatji pahjeh muntih jwiitdihbut ã boobipna caá. Pánih boooanit, jáap bácah jwiitdih ã chãj wãhbipna caá.*

¹² Wã déewáá, jwiit jwí náahatdihjeh chãj cádahnit, caandih jwúb chãjcat caá náahap.

¹³ Jwí weñat pínahdihjeh chãjnit jumna, iiguipna bejnit pínah tigaá jwí jumap. Obohjeéhtih, Túini Espiritu ã teo wáacatjih yéej chãjatdih cádahna, páantjeh Diosjeéh jwí jumbipna caá.

¹⁴ Det Túini Espiritudih péenit jumna, Dios weh caá.

¹⁵ Caán Túini Espiritu jwíjeéh ã jumat pínah játih, Dios ã peéh chãjatdih jwí úum jwuhap jí. Obohjeéhtih, bum Dios weh jumna, Túini Espiritu ã teo

* **8:11** 1Co 3.16

wáacatjĩh “Oini Paá”, úumcanjeh caandĩh jwĩ jéih niijná caá.*

16 Túini Espíritu jwiít dih nin pah ã niij jéihyana caá: “Yeéb yoobóp dih Dios weh ñi jumna caá”, ã niijná caá.

17 Æ weh jwĩ jumuchah, “Wã wehdih táinidih wã chãj wũhbirna caá”, Dios ã niijátji pah, jwiít dih, Jesucristo biíc dih, ã túi chãjbirna caá. Páni hna, Cristo íhwã jwĩ jummat jíib yeejép yapnit jumna, táttimah jeáboó túi wēinit, ãjeéh maáta jwĩ jumbirna caá.*

Dios ded pah jwiít dih ã túi chãjat pínah

18 Bũũ nin baácboó jum jwũhna, yeejép jwĩ yapna caá. Obohjeéhtih, táttimah Diosjeéh maáta waadnít, chah táinit jwĩ jummat pínah dih jenah joinít, nin baácboó jwĩ yeejép yapat dih “Oboh jumni ã jumna caá”, wã niij jenah joiná caá.

19 Dios weh jeáboó ãjeéh jumnit, jwiít maáta jwĩ jummat pínah dih búdí ení hna, ni hat Dios ã chãjnitjibut í pãina caá.

20 Caán ã chãjnitji í jwíih túi jumuchah yũhna, cáacboó ã jwíih yéej chãjatji jíib, queébtut biíc yoobó wũnnit pínah ít jum jwíihip wũt jĩ. Caanjéh pohba páant át bejcap wũt jĩ. Diosboó ã chãjnitjidih wũnnit pínah át jum jwũhat túutup wũt jĩ.*

21 Dios ã chãjnitji wũn beednít déejidih táinit ã jwũũb chãjbirna caá, páant mũntih. Dios wehdih ã túi túut mũm beedáát pahjeh mũntih, biíc yoobó ã chãjnitjidihbut ã túi túut mũmbirna caá.

* 8:15 Mr 14.36; Gá 4.6 * 8:17 Gá 4.5-7 * 8:20 Gn 3.17-19

22 Obohjeéhtih, b̄uu nihat ã chãjnitji w̄annit pínah míc ĩ j̄um jw̄uhna caá. Pánihna, yad wili mi weh j̄umna, mi tuba ñaacát pah Dios ã chãjnitjibut yeó jáap j̄umat pah búdí tuba ñaacni panihnit ĩ j̄um jw̄uhna caá. Páant ĩ j̄umatdih jwiít jwĩ jéihna caá.

23 Jwiít dih Túini Espírítu ã j̄um̄achah yuhna, biíc yoobó tuba ñaacnit panihnit jwĩ j̄um jw̄uhna caá. Nin baácboó jwĩ j̄um jw̄uh̄achah, caán jwĩjéeh j̄umnit, jwiít dih túini ã chãj w̄uhna caá. ã pebhna jwĩ j̄uibínachah, chah búdí jwiít dih ã túi chãj w̄uh̄bipna caá. Pánihna, jwiít Dios ã wehdih yoobópdih ã túut n̄uúm beedáát pínah, ãjeéh jwĩ túi j̄umat pínah, jáap bácah jwiít dih ã w̄uh̄at pínahdihbut búdí jwĩ w̄ei p̄aina caá.*

24 “Páant ã chãj̄bipna caá”, niij w̄ei jenah joinít, iiguípna bejnit déejidih ã túi ubnit j̄umna yuhna, páantjeh ã túi túut n̄uúm beedánit jwĩ j̄um jw̄uhcan caá. ã túut n̄uúm beednít j̄umna, páant ã chãjat pínahdih jwĩta p̄aican tagaá.

25 Obohjeéhtih, ã chãjat pínahdih encan yuhna, Dios jwiít dih ã túi túut n̄uúm beedáát pínahdih jéihnit, jwĩ w̄ei p̄aina caá.

Túini Espírítu jwĩ uúbátdih ã teo wáacat

26 B̄uu túi jéihcannit jwĩ j̄um̄achah enna, Túini Espírítuboó jwiít dih ã teo wáacna caá. Diosdih ded pah uúbát pínahdih jwĩ jéihcah, caán Túini Espírítu jwiít dih búdí ã teo wáacna caá, yoobópdih jwĩ uúbát pínah niijná. Jwiítboó búdí uúbíhna yuhna, jwĩ wéheatj̄ih jwĩ jéih b̄uujácah, jwĩ ípdih yoobópdih naóhni jwiít dih ã uúbh wáacna caá.

* 8:23 2Co 5.2-4

27 Dios ded pah jwĩ jenah joyátdih túi jéih beedána, ded pah Túini Espíritu jwiíttdih ã wáhb wáhatdihbut ã túi jéihna caá. Pánihna, ded pah áihwátdih Dios ã náah yacat pah, jwiíttdih Túini Espíritu ãpĩ wáhbna caá.

Cristo ã wēpatjĩh yéejatdih túi yap yohnit jwĩ jumat

28 Jwiít nihat Diosdih oinit, ã náahatdih chãjnit pínah ã ñíonit jwĩ jumachah, Dios jwiíttdih ãpĩ túi en daoná caá. Ded pah jwĩ yapachah, jwiíttdih ã teo wáacna caá, caandíh chah jwĩ túi jenah joyát pínah niijná. Páant ã chãjatdih jwĩ túi jéihna caá.

29 Jwiít áihwá jwĩ jumat pínahdih Dios biíhmah átát jéihyep wut jĩ. Pánih jéihnit, ã wúúh Jesucristo ã jumat biíc yoobó jwiíttdih át jumat túutap wut jĩ, dawá ã úudwá jwĩ jumat pínah niijná. Páant jwĩ jumachah, caánboó jwĩ úud jeñé caá ã jumap.*

30 Biíhmah áihwá jumat túutnitdih át ñíwip wut jĩ, “Nit táinit caá”, jwiíttdih ã niij enat túut niijná. Páant niij ennit, ã pehbboó ájeéh maáta pínah jwiíttdih át waadánap wut jĩ.

31 Caandíh jéihnit, nin pahbut jwĩ jéihna caá: Dios ã oinit jwĩ jumachah, det jwiíttdih ã en jũih bũjácán niít.

32 Dios ã wáúhdih át wahap wut jĩ, jwĩ yéejat peéh ã wun wáhat pínah niijná. “Wá wáúhdih tũbit oina, caandíh wá wunat túutcan niít”, át niijcáp wut jĩ. Pánih wahnit, ded pah jwĩ náahatdihbut ã túi wēi teo wáacpina caá.

33 Dios jwiíttdih ñíona, “Nit táinit caá”, ã niij ennit jwĩ jumachah, “Queét yeejépwá caá”, det jwiíttdih ã jéih niij naóh yaccan caá.

* 8:29 2Co 3.18; Gá 4.19; Fil 3.10

34 Cristo jwĩ yéejat jíib wun wũhna, jwũub boo pud jũóhnit, Dios ã jéihyepmant bóo buwámant chũudnit, caán biícđih nihatđih wutni ã jumna caá. Páñih jumna, jwĩih pínahđih apĩ uúbh wũhna caá, det jwiítđih peéh chãjat túutna, ĩ jéih naóh yaccat pínah niijná.

35 Cristo jwiítđih búdí ã oyochah, “Queéđđih ma oi cádaahaá”, bita ĩ niijíchah yuhna, ã jepahcan niít. Jwiítđih yeejép ã yapachah, bita jwiítđih yeejép ĩ chãjachah, jwĩ nuugáp wunuchah, yégueh wihcan-nit jwĩ jumuchah, jwiítđih tobohat ã jumuchah, jwiítđih ĩ mao yohochah yuhna, Cristo jwiítđih ã oi cádahcan niít.

36 Dios naáwátđih naóh yapani páant jwĩ yapat pínahđih nin pah át niij daacáp tajĩ:

“Yeó jáap jumat pah míihwã jwĩ jumat jíib jwiítđih íijnit, ĩ mao yohíhna caá. ĩ mao jeémát pínah ovejawã pah jwiítbut jwĩ jumna caá”, át niij daacáp tajĩ. *(Sal 44.22)*

37 Páant yeejép jwĩ yapachah yuhna, Cristo jwiítđih oina, búdí ã teo wáacatjĩh wēinit, jwĩ táı yap yohna caá.

38-39 Jesucristoíhwã jwĩ jumuchah ennit, Diosboó jwiítđih bainí ã oican caá. Páñih oinit, jwiítđih ã oi cádahcan niít. Jwĩ wunuchah, jwĩ báahdachah, buubut, túttimahbut, ded pah jwiítđih ã yapachah yuhna, ã oi cádahcan niít. Ángelwã, nemépwã, nin baácđih moón ĩ maáta, jarmant moón, nump bóo tólihmant moón, “Queét míihwãđih ma oi cádaahaá”, Diosđih ĩ niijíchah yuhna, ã jepahcan niít. Páñihna, nihát Dios ã chãjnitboó caandíh ĩ jéih oi cádahat túutcan niít. Páñih búdí oina, jwiít jwĩ Maáh Jesu-

cristoíhwãdih Dios ã oi cádahcan niít.

9

Judíowã Dios ã ñítonit

¹⁻² Weém Cristoíh jumna, “ Wã déewã, judíowã caandíh ï náahcatdih búdí wã jĩgahna caá’, niijná, yoobópdihi niijná caá ma chãjap”, Túini Espiritu weemdíh ã niíj jéihyana caá.

³ Wíih baácđih moón, wã déewã, Israel ã jaimená, Cristodih ï náahcat jíib iiguípna ï bejbipna caá. Pánihna, “Wã déewãdih búdí oinit, iiguípna ï bejcat pínah niijná, túut nuumnít, weémboó iiguípna wãta bej tagaá, queét ï túi yapat pínah niijná”, wãpĩ niíj jenah joiná caá. Obohjeéhtih, páant niíj jenah joiná yuhna, wã jéih chãjcan caá.

⁴ Queét wã déewã Israel jaimená jumna, Dios ã weh pínah queéđdih ãt ñíwip wut jĩ. Ded pah ãihwã ï jummat pínahdih queéđdih ãt naáwáp wut jĩ. Moisés jum láa ãih yeh iigátjĩh queéđdih ãt waáwáp wut jĩ. ã wutãtđih Moisésjidihi queéđdih ãt jwíih naáwát túutap wut jĩ. Diosdih ï weñat pínah muđđih queéđdih ãt chãjat túutap wut jĩ. ã túi chãjat pínahdih queéđdih wut jĩ Dios ãt naáwáp wut jĩ.*

⁵ Jwĩ nuowã Abraham, Isaac, Jacob queét biíc peihcannit, jwiít judíowãdih cáac waowã ï jumuchah, jwiít ï jaimená caá. Jesucristobut, ï jwima yoobát ãt jumap wut jĩ. Caán Jesucristo Diosjeh mantih jumna, nihat chah maáh ã jumna caá. Yeó jáap jummat pah caandíh jwĩ túi wēi naóh jĩh. Páant tíi ã jumna naáh.

* 9:4 Ex 4.22

⁶ Páant wã naáwáchah, nin pah ñita niíj jenah joi tágaá: “Dios ã naáwátji pah biíc yoobó jwiít Israel ã jüimenádih áihwã pínah át chãjcap taga”, ñita niíj jenah joi tágaá. Obohjeéhtih, páant nihcan caá. Biquína Israel ã jüimená jumna yuhna, Dioíhwã yoobát nihcan caá.

⁷ Nin pah caá: Biquína Israel jüimená Abraham jüimená i jumuchah yuhna, “Abraham jüimená yoobát nihcan caá”, queétdih Dios ã niíj enna caá. Nin pah Dios át niijíp wut jĩ: “Obohjeéhtih, ma wúh Isaac jüimená bácah ma jüimená yoobát i jumnipna caá”, Dios Abrahamdih át niijíp wut jĩ.*

⁸ Páant ã niíj naáwáchah joinít, nindih jwĩ jéihna caá: Abraham jüimená cáac jumna yuhna, Diosdih táj jenah joicán, ã weh nihcan caá. Dios ã niijátjidih táj jenah joinítjeh tigaá Abraham ã jüimená pohba.

⁹ Nin pah Dios Abrahamdih át niíj naáwáp wut jĩ: “Túttimah bóo jópchi nin dée widhdih mantih wã jwúub júwáchah, majeéh bóli Sara ma wúhdih mi túhbipna caá”, át niijíp wut jĩ.*

¹⁰ Túttimah, Isaac áa Rebeca waláhnit mit weh jumap wut jĩ. Queét chénat pah i íip Isaac jwĩ nuo át jumap wut jĩ.

¹¹⁻¹² I cáac jumap pínah jãtih, táini, túicatdih i chãj jwuhcah, ded pah i chãjatdih jenah joicánjeh, caandih náahna, údyiboodih Dios át níwip wut jĩ. Pánih ñionit, Rebecadih nin pah át niijíp wut jĩ: “Weép jeñé ã úddih ã teo wúhbipna caá”, caántdih át niijíp wut jĩ.*

¹³ Páant ã níwatjidih jenah joinít, Dios naáwátidih

* 9:7 Gn 21.12 * 9:9 Gn 18.10 * 9:11-12 Gn 25.12

naóh yapani nin pah át niij daacáp tajĩ: “Jacobdih caá wã oyop. Obohjeéhtih, Esaúboodih wã iiná caá’, Dios ã niijná caá”, át niij daacáp tajĩ.*

14 Caandih jenah joinít ¿ded pah tigaá jwĩta niij? “Ded pah ã chãjatdih jenah joicánjeh, ã náahnidihjeh pánih ñiona, Dios yoobópdiã ã chãjcan caá”, ¿jwĩta niij tániít? ¡Pánihcan caá!

15 Dios Moisésdih nin pah ã niijátjidih jwiít dih náhniat caá náahap: “Det wã náahnitdihjeh wã jĩgah en teo wáacbiãna caá”, Dios ã niijná caá, át niij daacáp tajĩ.* Ded pah cãac ã chãjatdih jenah joicánjeh caandih ñionit, yoobópdiã ã chãjna caá.

16 Jwiít cãacwã jwĩ náahat pah nihcan, ded pah jwĩ chãjat jíibbut nihcan, det ã náahnitdihjeh Dios ã jĩgah en teo wáacna caá.

17 Faraón Egipto baác diã moón ã maáhdih ded pah Dios ã niijátjidih náhninit, “Dios ã chãjat yoobópdiã ã jumna caá”, jwĩ niij jéihna caá. Nin pah Faraóndih át niijíp wat jĩ: “Egipto baác diã moón ã maáh pínahdih meemdih maáh wã waadánap jĩ, niãhdih wã wēpatdih wã júutat túut niijná. Pánihna, ded pah meemdih wã chãjachah ennit, niãhdih baác diã moón ‘Caánboó chah wēpni caá’, ã niij naóhbiãna caá”, Dios caandih ã niijíp be, Moisés át niij daacáp tajĩ.*

18 Dios det ã náahnitdihjeh ã jĩgah enna caá. Obohjeéhtih, det bitadih caanjéh ã jepahat túutcan caá. Pánihna, Dios ded pah ã náahatdihjeh ã jéih chãjna caá.

19 Pánih chãjni ã jumuchah ennit, weemdih nin pah ñita niij tágaá: “Dios ã náahnitdihjeh ã jĩgah

* 9:13 Mal 1.2-3 * 9:15 Ex 33.19 * 9:17 Ex 9.16

enechah, jwiítboó caandíh yap yohna, jwĩ bujácán niít. Pánih yap yohna, jwĩ jéih bujácáh, ¿dépanih tigaá caán jwiít dih ã peéh chājíhna?” níj íjnit, weemdíh ñita wábh joi tágaá.

20 Nin pah yeebdíh wāta níj jepah taga: ¿Yeéb cāacwā oboh jumnit jumna yuhna, Diosdih ñita jūih niít? Ded wáam dahdih ã nawachah, ã naoni dahboó caandíh nin pah ã jéih níj jūihcan caá: “¿Dépanih tibeé weemdíh nin pah jíghni dah ma nao?” ã jéih níjcan caá. Pánihna, yeéb Diosdih jūihna, caán wáam dah ã jūihñat pah níjñá caá ñi chājap.*

21 Wáam dah naoni ã náahat pah caán wáam déepjīhjah mūntih dawá mácah jíghni dahnadih ã jéih naona caá. Biquína túini wáam dahnadih naona, biíh oboh jumnidihbut ã jéih naona caá. Pánihna, caán ã nawat dée, Diosbut ã náahat pahjah jwiít dih ã jéih chājna caá.*

22 Iigúipna bejnit pínah ĩ yéej chājatdih búdí ã íijatdih jútat túut níjñá, Dios queétdih ã peéh chājbiipna caá. Obohjeéhtih, ã wēpatboodíh jútat túut níjñá, queétdih ã peéh chājat pínahdih jenah joiná yuhna, maatápdih ĩ yéej chājatdih át enah boj jwuhup wut jī.

23-24 Ded pah ã túi jummat, ã wēpatdihbut ã jígh ennitdih át jéihyanap wut jī. Jwiít dih jātih átát ñíoip taga, caán biíc dih jumnit, ã wēpat, ã túyatdihbut jwĩ bíbohat pínah níjñá. Pánihna, jwiít ã ñíonitboó biquína judíowā, bita judíowā nihcannitbut jwĩ jumna caá.

* 9:20 Is 29.16; 45.9 * 9:21 Jer 18.4-6

25 Páant ã yapat pínahdih Dios naáwát dih naóh yapani Oseas nin pah át niíj daacáp tajĩ:

“Jãtìh wĩhwã nihcannitjidih “Yeéb wĩhwã caá”, wã niijbípna caá. Jãtìh wã oicannitjidihbut “Yeéb wã oinit caá”,* wã niijbípna caá’, Dios ã niijná caá. (Os 2.23)

26 ‘Wĩhwã yeéb nihcan caá’, ã niijnítjiboó Dios báadhni weh ì jumbipna caá”, át niíj daacáp tajĩ. (Os 1.10)

27-28 Jon jãtìh Isaíasbut Israel ã jaimená dih nin pah át niíj daacáp tajĩ:

“Dios cãacwã ì yéej chãjatdih búdí ìjnit, waícanjeh queétdih ã peéh chãjbipna caá. Pánihna, óondih jenah enna jwĩ buujácat pah, Israel ã jaimená dawá ì jumachah yuhna, det caandìh jepahnitdihjeh Dios ã túi ubbipna caá”, át niíj daacáp tajĩ. (Is 10.22-23)

29 Isaías nin pahbut át niíj daacáp tajĩ:

“Jwĩ Maáh Chah Wěpni, biquína jwĩ déewãdih ã túi ubcah, jwiít judíowã jwĩta buúd beed tágaá. Pánihna, Sodoma, Gomorra tãtchidih moondìh peéh chãjna, ã yoh beedáát pahjeh mantih jwiútdihbut ãta yoh beedá tagaá”, át niíj daacáp tajĩ. (Is 1.9)

Judíowã túini doonádih ì náahcat

30 Nindih túi náhnat caá náahap: judíowã nihcannit Jesucristodih túi jenah joinít, ì jepahachah ennit, “Nít túinit caá”, queétdih Dios át niíj enep taga. Dios bíicdih ì túi jumat pínahdih ì bidcah yuhna, Dios queétdih át túi ubup taga.

* 9:25 1P 2.10

31 Obohjeéhtih, Israel ã j̄aimená judíowãboó “Jwíít Dios ã w̄tatdih jwí chãjachah, caán biíc dih jwí táí j̄ambipna caá”, niíj jenah joí bidna yuhna, Moisés ã w̄tatjidih jepahíhna yuhna, ít jéih b̄ujácap taga. Pánihna, táinit í j̄umíhna yuhna, ã w̄tatdih í jepahcatdih ennit, “Nit táinit caá”, Dios ãt niíj encap taga.

32 ¿Dépanih tigaá táinit j̄umíhna yuhna, í b̄ujácan? “Dioíhwã j̄umíhna, jwí jenah joyátj̄ihjeh Moisés ã w̄tatjidih jwí jéih jepahna caá”, niíj jenah joinít, Diosdih táí jenah joicánjeh, ít jéih b̄ujácap taga. Jesúih táini doonádih naóhna, nin pah jwípí niijná caá: “Jwí tóocni jee dáh panihni Cristo ã j̄amna caá”, jwípí niíj naóh bohéna caá. Det jee dáhdih b̄ug lájnitboó í tóocni dahdih ípí íjna caá. Pánihat pah, Cristoíh doonádih joinít, tóocni jee dáhdih í íjat pah caandíhbat íjnit, Dios biíc dih í jéih j̄amcan niít.

33 Páant Dios naáwát dih naóh yapani nin pah ãt niíj daacáp tají:

“Dios nin pah ã niijná caá: ‘Jerusalén tátchiboó í tóocat pínah jee dáh panihnidih wã jwejna caá. Caandíh tóoc b̄ugnít, í b̄ug lájni dahdih cãacwã búdí í íjbipna caá. Caandíh í íjat pah caán tátchidih moón caán jee dáh panihnidih í náahcatji jíib, wã pebhna í j̄uibícan niít. Obohjeéhtih, caán jee dáh panihnidih táí jenah joinítboó wãjeéh j̄amna, í táí wēibipna caá’, Dios ã niijná caá”, ãt niíj daacáp tají. *(Is 28.16)*

10

¹ Israel ã j̄aimená wã déewã iiguípna bejnit pínah

ĩ j̄m̄chah, búdí wã j̄gahna caá. Pánih j̄gahnit, Dios queédih ã táí ʘbat pínahdih náah yacna, búdí wã ʘb̄hna caá.

² Yeebdíh yoobópdih wã naóhna caá. Queét Dios ã náahat pah búdí ĩ chãj̄hna yuh caá. Obohjeéhtih, pánih chãj̄hna yuhna, Dios ded pah ã chãjat túatdih yoobópdih ĩp̄ĩ j̄éhcan caá.

³ ĩ j̄enah joyátj̄hjah táini ĩ chãj̄hna yuhna, Dios ã náah yacatdih ĩ j̄éh b̄uj̄ácan caá. Pánih b̄uj̄ácan yuhna, Dios ã teo wáacat pínahdih ĩ j̄enah joicáh, queédih “Nit túinit caá”, ã niij encan caá.

⁴ Obohjeéhtih, Cristodih táí j̄enah joinítboodíh “Nit túinit caá”, Dios ã niij enna caá. Pánihna, Moisés ã w̄tatjidih jwĩ j̄epahat jíib táí ʘbnit jwĩ j̄éh j̄m̄can caá. Obohjeéhtih, Cristoboodíh táí j̄enah joí j̄epahnitdihjah ã táí ʘbna caá.

⁵ Moisésjah jon j̄ãt̄ih nin pah ãt niij daacáp tajĩ: “Det Dios ã w̄tatdih táí j̄epahnitdihjah ã táí ʘbbipna caá”, ãt niijíp tajĩ.*

⁶⁻⁷ Páant ã niij daacáchah yuhna, b̄u jwuh det Cristodih táí j̄enah joinítdihjah “Nit túinit caá”, Dios ã niij enna caá. Cristoíh doonádih bohéna, nin pah jwĩp̄ĩ niij naóhna caá: Dios ã wahni Cristojah nin baácboó ãtát dei j̄uyúp tajĩ. Pánih dei j̄uiníji ã j̄m̄chah, nin pah ñi niij j̄enah joicá bojóo: “Jeáboó p̄uh laab béjnit, Cristodih ʘ dei j̄úóhni pínahdih jwĩ náahna caá. W̄nnitji caolih pehb̄boó dei bejnit, Cristodih boocat túatnit, caandíh jw̄ʘb ʘb p̄uh laáb j̄úóhni pínahdih jwĩ náahna caá, jwíútdih ã táí ʘbat pínah niijná”, ñi niij j̄enah joicá bojóo.

* **10:5** Lv 18.5

⁸ Dios naáwát dih naóh yapaniji nin pah át niúj daacáp tajĩ: “¿Dépanih tiguaá Dios naáwát dih ñi bid? Caandíh jéihnit, ñitát bohé tagaá”, át niúj daacáp tajĩ.* Pánihna, caán jwĩ bohéni naáwát Cristodih ã túi jengah joyát túutna caá.

⁹ Pánih bohéna, nin pah jwĩpĩ niúj naóhna caá: Det Dios bíic dih túi jamíhna, “Jesús wā maáh caá”, niúj naóhnit, “Dios caán wunnijidih át jwúub boonanap jĩ”, ĩ niúj jengah joyóchah, Dios queét iiguípna bejnit déejidih ã túi ubbipna caá.

¹⁰ Jesús dih jwĩ túi jengah joí jepahachah, Dios jwiít dih “Nit táinit caá”, ã niúj enna caá. Pánihna, “Jesús wunniji jwúub boo pad jũóhni jamna, ni-hat cāacwā ĩ maáh ã jamna caá”, bitadih jwĩ niúj naáwáchah, ã túi ubnit jwĩ jamna caá.

¹¹ Dios naáwát dih naóh yapani nin pah át niúj daacáp tajĩ: “Det Dios dih túi jengah joinít, ‘Páant ã niiját pah bíic yoobó ã yapbipna caá’, niúj jengah joinít, tíccanjeh ĩ túi wēibipna caá”, át niúj daacáp tajĩ.*

¹² Dios nihat cāacwā yoobó ĩ maáh jamna, det caandíh úbhndih túini ã chāj bipna caá. Judíowā dih, judíowā nihcannit dih bú bíic yoobó ã túi teo wāac bipna caá.

¹³ Dios naáwát dih bíih naóh yapani nin pah át niúj daacáp tajĩ: “‘Wā yéjat dih yohnit, weemdíh ma túi ubú’, det jwĩ maáhdih niúj úbhndih ã túi ubbipna caá”, át niúj daacáp tajĩ.*

¹⁴ Obohjeéhtih, det Cristoíh dooná dih joicánnit boó caandíh ĩ jéih úbhcan caá. Pánihna,

* **10:8** Dt 30.12-14 * **10:11** Is 28.16 * **10:13** Jl 2.32

ã naáwátdih naóhnit wihcah, caán doonádih joicánnit, caandíh ãta jéih jepahcan tagaá.

15 ã naáwátdih naóhnit pínahdih Dios ã wahcah, det áih túini doonádih naóhnit ãta wihcan tagaá. Dios naáwátdih biíh naóh yapani nin pah át niúj daacáp tajĩ: “Túini doonádih naóhnit ã jũúwúchah, jwĩ túi wēina caá”, át niúj daacáp tajĩ.*

16 Páant ã daacátji ã jũmũchah yũhna, Israel jũimená dawá caán túini doonádih ãt joíhcap jĩ. Páant ã joíhcat pah Isaías Diosdih mũbhna, nin pah át niúj daacáp tajĩ: “Maá, ma naáwátdih queétdih jwĩ naóh yapanachah yũhna, dawá ã joíhcap be”, át niúj daacáp tajĩ.*

17 Cristoíh túini doonádih joyát caá náahap, caandíh túi jenah joinít, cãacwã ã jepahat pínah niijná.

18 Nin pah yeebdíh wã niúj mũbh joiná caá: “¿Israel jũimená caán doonádih ãt joijícan taniút?” ñi jenah joyóchah. Caandíh yoobópdih ãt joijí ta yũh caá. Páant ã joyátjidih tigaá Dios naáwátdih naóh yapani nin pah át niúj daacáp tajĩ:

“Dioíh doonádih nihát pehbóó ãt naóh peetép wũt jĩ. Pánihna, nihát baácđih moón caandíh ãt joyóp wũt jĩ”, át niúj daacáp tajĩ. (*Sal 19.4*)

19 Pánih jéihnit, nin pah wã jwúũb niúj mũbh joiná caá páant mũntih: ¿Caán doonádih Israel jũimená joiná, ãt túi beh joijícan ta níút? ñi jenah joyóchah. ãt túi beh joijí ta yũh caá. Nin pah Moisés ã niúj daacátjidih yeebdíh wã jwíih náhniabipna caá:

“Nin pah Dios Israel jũimenádih ã niúj naóhna caá: ‘ “Jenah joicánnit, yeejépwã caá”, ñi

* 10:15 Is 52.7 * 10:16 Is 53.1

niij ennitdih wíihwā pínah wā chājbipna caá. Páant wā chājachah, yeéboó jepchá tabnit, queétdih búdí ñi íjbipna caá', ã niijná caá", Moisés át niij daacáp tajī. (Dt 32.21)

²⁰ Isaíasbut úumcanjeh, nin pah át niij daacáp tajī:

"Nin pah Dios ã niijná caá: 'Weemdíh bidcannit-boó í jwááap be. Weemdíh úúbhcanntidih ded pah wā jummatdih wā jéihyanap be', Israel juméná nihcannitdih Dios ã niijná caá", Isaías át niij daacáp tajī. (Is 65.1)

²¹ Israel juménáboodíh, nin pah Isaías át jwúúh niij daacáp tajī:

"Nin pah Dios ã niijná caá: 'Queét weemdíh náahcan, yap yohnit í jumna caá. Obo-hjeéhtih, í túut nuumát pínahdih náah yacnit, maatápdih "Wíihwā ñi jumúú", queétdih wā niijír yuh be', Dios ã niijná caá", Isaías át niij daacáp tajī. (Is 65.2)

11

Israel ã juméná daocánnitdih Dios ã túi úbat

¹ ¿Israel ã juméná Dios ã ñíonitjidih buú láa áta yoh taniít? yeéb ñi jenah joyóchah. ¿Nihcan caá! Queétdih ã yohcan beé. Weembút Israel ã jumá, Abraham juméná í jumá náahji man tigaá. Benjamín ã juméná jumni poómpdih bóo caá.*

² Bíihmah Israel ã juménádih Dios ã ñíonitji í jumuchah, queétdih át yohcap jí. Dios naáwátidih naóh yapani Elíasji Israel ã juméná í yéej chājatjidih Diosdih át naóh yacap jí. ¿Caán ã naóh

* 11:1 Fil 3.5

yac daacátjidih yeébbóó ñi jéihcan niít? Nin pah át niíj daacáp tajĩ:

³ “Maá, ma naáwátidih naóh yapanitdih dawá ãt mao yohop be. Meemdíh wēina, nuñúpdih jwĩ mao cáo wāhat jeé poómpnadihbut ãt boto mao yoh beedánap wut be. Ma naáwátidih naóh yapanit biícidih jumni weemjéh caá wā jhdhdup. Páant wā jummat doonádih joiná, weemdíhbut ã mawíhna caá”, át niíj daacáp tajĩ.*

⁴ Páant ã niijíchah joinít, Diosboó Elíasdih nin pah át niíj jepahap wut jĩ: “Meém biícjeh pohba nihcan caá. Páantjeh wíih cáacwā siete mil pohba ã jumna caá. Queédih weémboó wā táí wapap be. Páant wā wapachah, bita ã pāpni Baal wūt jumnidih queét ã wēi wúbhcan caá. Páant dawá ã jummatdih jéihnit, ma úmca bojóó”, Dios Elíasdih át niijíp wut jĩ.*

⁵ Elías jum láa, daocánnit Diosdih táí wēinit ã jummat pah muntih, buubut daocánnit Israel ã jummenádih Dios búdí oina, jĩgah ennit, áihwā pínah át níwip taga.

⁶ Pánih ñíonit, “Ñi táí chājat jíib yeebdíh wā ñíona caá”, át niijcáp jĩ. Ì táí chājat jíib ã teo wáacna, oinit, jĩgah enat yoobát áta nihcan tagaá.

⁷ Páant niijnít, ¿ded pah tigaá ã jum? Nin pah caá: “Nit wíihwā caá”, Dios queédih ã niiját pínahdih Israel ã jummená búdí ã náahachah yuhna, páant át niijcáp wut jĩ. Obohjeéhtih, áihwā ã jummat pínah niijná, daocánnitdihjeh Dios át níwip wut jĩ. Bita ã ñíocannitboó caandíh chah yap yohnit ãt jumup wut jĩ.

* 11:3 1R 19.10,14 * 11:4 1R 19.18

⁸ Páant ã yapatdih Dios naáwátdih naóh yapanit nin pah ït niúj daacáp tajĩ:

“Caandíh náahcannitdih Dios ãonit panihnit ãt chãjap be. Páant ã chãjachah, ded pah ã wêpatdih ã júutachah yuhna, ïpĩ beh encan caá. ã naáwátdih joiná yuhna, ïpĩ beh joicán caá. Páantjeh tigaá buubut queét ï jumap”, ït niúj daacáp tajĩ. *(Dt 29.4; Is 29.10)*

⁹ Maáh David nin pah caandíhjah muntih ãt niúj daacáp tajĩ:

“Queét Israel ã jumená búde jeémátdih, dawá bií déedihbut bíbohnit, wěina, ‘Jwiútdih Dios ã túi wěi enna caá’, niúj jenah joinít, ded pah yéej chãjnit ï jumátdih ï jéihcan caá. Páant ï jumachah ennit, queétdih ma peéh chãjaá.

¹⁰ Pánih peéh chãjna, queétdih jéih encannit panihnit ma chãjaá. Ma peéh chãjnit pínahjah jumna, búde jĩgah naáh jumnit ï jumna naáh”, ãt niúj daacáp tajĩ. *(Sal 69.22-23)*

Judíowã nihcannitdih Dios ã túi ubat

¹¹ Páant niijnít, nin pah wã jwúub ubh joiná caá: Israel ã jumená, Cristodih ï náahcah ennit, ¿Dios queétdih yohat yoobát taniít? ñi jenah joyóchah. Queétdih páant bóo pohba ã chãjcan niít. Páant ã yohcan yuhna, queét Cristodih ï náahcah, buu judíowã nihcannitboodíh Dios ã túi ubbipna caá. Judíowãboó ï jepchá tabat pínah niijná, judíowã nihcannitdih Dios ãihwã pínah ã chãjna caá.

¹² Judíowã Cristodih náahcan, ï yap yohat jíib, buu láa nihat baácdih moondíh dawá túi ubnit, Dios queétboodíh ã túi chãj wuhna caá. Pánihna, judíowã yap yohnit ï jumachah, bitadih Dios

túi chãjna, queét judíowã Cristodih ï jepahachah bácah, bitadih chah túini pohba ã chãj wãhbipna caá.

13 Páant niijná, yeéb judíowã nihcannitdih wã naóhna caá. Yeebdíh caá Cristo weemdíh ã bohéat túutur. Pánih yeebdíh bohéna, oboh nih bohéna wã chãjcan caá.

14 Páant wã déewãdih wãpĩ níj naóhna caá, Dios ã túi ubnit ñi jumatdih ï jéihyat pínah niijná. Pánih jéihnit, íjna, túut nuumnít, queébtut Cristodih ï náahachah ennit, Dios queétdihbut ã túi ubbipna caá.

15 Judíowãdih Dios ã cádah jwuhachah, nihat baácdih moón judíowã nihcannitboó túini doonádih joinít, Cristodih ï jepahna caá. Páant ï jepahachah ennit, queétbodydih ãjeéh ã túi jumat túutna caá. Queét judíowãbodydih ãihwã pínah ã chãjachah bácah, nihat baácdih moondíh túini yoobát ã jumat túutbipna caá. ãihwã ï jumachah, chah dawá Cristodih jepahnit iiguípna bejnit déejidih Dios ã túi ubbipna caá.

16 Nin pah caá ã jumur: Cáacwã ï jwíh chãjni pan dahdih Diosdih ï wãhachah, “Nin túini caá”, ã níj enbipna caá. Pánih caanbítidih ennit, nihat jedhndihbut bíic yoobó “Nin túini caá” ã níj enbipna caá. Pánihat pah muntih, máa náat túini ã jumachah, ãih cãcanabut túini ã jumna caá. Páant niijná, nin pah wã níj naóhna caá: Jwĩ nœo Abrahamji Diosdih ã túi jenah joyóchah, “Nin túini caá”, Dios caandíh ã níj enat pahjeh, ã jaimenábut caandíh ï túi jenah joyóchah, “Nit túinit caá”, queétdihbut ã níj enbipna caá.

17 Biquína judíowã olivo nah Dios ã bóod yohni

căcana panihnit ĩ jumuchah, yeéb judíowă nihcannitboodih ă bôod yohopjidih ă jwúub dũujnit panihnit ñi jumna caá. Yeéb jiadih bóo olivo căcana panihnit ñi jumuchah yuhna, momni olivo nah panihnidiĥ ăt jwúub dũujup wut jĩ. Páant niijná, nin pah wă niij naóhna caá: Judíowă ĩ jumapjidih yeéb judíowă nihcannitdih Dios ăt jwúub túut nuúm jwejep wut jĩ. Pánih dũujnit panihnit ñi jumuchah, judíowădih Dios ă túi teo wáacat pah, buu yeebdíĥbut ă túi teo wáacna caá.

18 Páant yeebdíĥ ă ñíwichah jéihnit, “Jwiítboó judíowădih chah túinit caá”, ñi niij jenah joicá bojoó. Nindih ñi túi náhninaá: Ded máa căcana ăih náatdih ăpĩ teo wáaccan caá. Obohjeéhtih, ăih náat caá caán căcanadiĥ ă túi teo wáacap. Páant ă niĥat pah, jwiít judíowădihjeh Dios jwíih ñíona, máa náat panihnit jwĩ jumna caá. Pánih ñíona, jwĩ dée pínah Cristodih ăt ñíwip wut jĩ, yeebdíĥbut ă túi ubat pínah niijná. Pánihna, “Jwiítboó judíowădih chah túinit caá”, ñi niij jenah joicá bojoó.

19 Yeéb judíowă nihcannit nin pah ñita niij tágaá: “Biquína máa căcanadiĥ ĩ bóod yohat pahjeh Dios biquína judíowădih ăt yohop wut jĩ, jwiítboó ăihwă jwĩ jummat pínah niijná”, ñita niij tágaá.

20 Páant ñi niiját yoobópdih tígaa. Obohjeéhtih, queét Cristodih ĩ túi jenah joicátji jíib Dios queétdih ăt cádah jwuhap taga. Cristodih ñi túi jenah joyát jíibjeh ăihwă pínah yeebdíĥ ăt ñíwip taga. “Jwiít judíowădih chah túinit caá”, ñi niij jenah joyóchah, ă túican caá. Yeebbút ñi túi chăja chaáh, queét judíowă ĩ cádahat pah “caandíĥ ñi cádahná” niijná.

21 Jwíih jumni căcana panihnit judíowă Cristodih

ĩ jepahcat jíib, Dios yohna, yeéb ã jwúub túut nũũmní cãcana panihnit, caandíh ñi cádahachah ennit, yeebdíhbut biíc yoobó ã yohbipna caá.

²² Dios yeebdíh ded pah ã túi chãjatdih ñi túi náhninaá. Ɔũm náah jumni caandíh jepahcannitdih ã peéh chãjat pínahdihbut búdí jenah joyát caá náahap. Yeébboó caandíh ñi túi jenah joí cádahcah, yeebdíh ã túi chãjbipna caá. Obohjeéhtih, caandíh ñi cádahachah, yeebdíhbut Dios ã yohbipna caá.

²³ Queét jepahcannit judíowã túut nũũmnít, caandíh ĩ jepahachah, caán ã bóod yohni cãcana panihni ĩ jumuchah yuhna, queétdih ã jwúub dũũjbípna caá, ã ñíonit biícđih ĩ jwúub jummat pínah niijná. Diosdih dedé bũwat wihcah, ã yohnijidih ã jéih jwúub dũũjné caá.

²⁴ Pánihna, yeéb judíowã nihcannit jiadih bóo olivo cãcana panihnit ñi jumuchah yuhna, momni olivo nahdih dũũját pah, Dios yeebdíh áihwã pínah át chãjap wut jĩ. Yeebdíh pánih chãjni jumna, judíowãboó ã jwíih ñíonit ĩ jumuchah, momni olivo nah yoobát panihnidih queét ã yohnitjiboodíh ã jwúub dũũját pínahdih Dios ã bũwacan caá.

Dios judíowãdih ã túi ũbat

²⁵ Yeéb wã déewã panihnit, “Dios jwiít judíowã nihcannitdih chah ã wēi enna caá”, ñi niij jenah joicát pínah niijná, bũũ yeebdíh cãacwã ĩ jéihca naáhdih wã naóhbipna caá. Nin pah ã jumna caá: Bũũ jwũh dawá judíowã Diosdih ĩ jepah jwũhcan caá. Dios ã ñíonit judíowã nihcannitdih áihwã ã chãjat túttimah, judíowã jwũh jwúub túut nũũmnít, caandíh ĩ jepahbipna caá, bũca.

26 Páant ï jepahachah, queét nihat iiguírna bejnit déejidih Dios ã táí ʘbbipna caá. Páant ã yapat pínahdih Dios naáwátdih naóh yapanit nin pah ït niij daacáp tajĩ:

“Jerusalén tátchimant jũóhni judíowãdih ã táí ʘbbipna caá. Pánih jũóhniboó queét Jacob ã jʘimená Diosdih ï náahcatjidih ã táut nʘʘmbípna caá. *(Is 59.20)*

27 Páant ã táut nʘʘmúchah, ‘ï yéejatdih wã yohbipna caá. Pánih yohnit, wã niijátji pahjeh queétdih wíihwã wã chãjbipna caá’, Dios ã niijná caá”, ït niij daacáp tajĩ. *(Jer 31.33-34)*

28 Judíowã ï nʘowãdih ã ñíonitji ï jʘmúchah, Dios queétdih búdí ã oyatji pahjeh mʘntih, bʘʘ jʘmnitdihbut biíc yoobó ã oina caá. Obohjeéhtih, páant ã oinit ï jʘmúchah yʘhna, Cristoíh doonádih joíihcan, Diosdih eníhcannit ï jʘmna caá. Páant ï eníhcat jíib, bʘʘ jwʘh yeéb judíowã nihcannitboó Cristoíh doonádih joinít, ñi jepahna caá. Obohjeéhtih, judíowã Diosdih ï eníhcah yʘhna, Dios páantjeh queétdih ã oina caá.

29 Pánih oina, ï nʘowãdih Dios ã niijátji pah ï jʘimenádihbut ñíonit, ã oi cádahcan niít.

30 Yeéboó jãtih Diosdih yap yohnit ñi jʘmúchah yʘhna, judíowã ï yap yohochah ennit, bʘʘ jwʘh yeebdíh jĩgah ennit, Dios át táí ʘbʘp taga.

31 Yeebdíh ã jĩgah en teo wáacatdih enna yʘhna, queétkboó páantjeh yap yohnit ï jʘmna caá. Pánih yap yohnit ï jʘmúchah, Dios yeebdíh ã jĩgah enat pahjeh queétdihbut biíc yoobó ã teo wáacbpna caá.

32 Nin pah caá: “Nihat cãacwã tãbit yap yohnit ï jumuchah, queét nihatdih jĩgah ennit wã teo wãacbpna caá”, Dios ã niijná caá.

33 ¡Choo! ¡Dios wẽpni niít! Nihat tãí jéih beedáni yoobát caá ã yoób jumup. Páant ã jumuchah, ã jenah joyát dih, ã chãjatdihbut jwiít cãacwãboó jwĩ tãí jéih beedácan caá.*

34 Nin pah Dios naáwát dih naóh yapanit ït niij daacáp tajĩ: “Dios jwĩ maáh ã jenah joyát dih det ï jéihcan caá. Pánih jéihcannit jumna, det caandih ‘Nin pah ma chãjaa’, ï jéih niijcán caá.*

35 Det Diosdih biih pah bóodih ï wãhat túttimah, ‘Caán weemdih ã jíb bũudána caá’, ï jéih niijcán caá”, ït niij daacáp tajĩ.*

36 Dios nihatdih chãjni ã jumna caá. Pánih jumna, nihat ã chãjni ãih míic ã jumuchah, nihatdih ã wẽpatjĩh páantjeh ã jumat túutna caá. Páant ã jumuchah, yeó jáap jummat pah caandih jwĩ wẽi naóh jĩh. Páant tií ã jumuh nah.*

12

Diohwãdih túini chãjat caá náahap

¹ Dios jwiít dih búdí ã oyatdih náhninit, ded pah ã chãjatdihbut jenah joiná, nin pah ñi chãjat pinahdih yeebdih búdí wã náah yacna caá: Túini oveja wũúhdih ï mao cáo wũhat pah, yeebjéh Diosdih ñi míic wũhuá, ã náahatdihjeh ñi chãjat túut niijná. Páant tigaá náahap jwiít dih, Diosdih jwĩ tãí weñaat túut niijná.

* **11:33** Is 55.8-9

* **11:35** Job 41.11

* **11:34** Job 15.8; Is 40.13; Jer 23.18; 1Co 2.16

* **11:36** 1Co 8.6; Ef 4.6; Col 1.16

² Pániḥ chājnit, Diosdih jéihcannit ĩ jengah joyát pah ñi jengah joicá bojoó. Yeejép ĩ chājat pah biíc yoobó ñi chājca bojoó. Ñi jengah joyátdih túut nuum béjna, táinidih chājnit ñi jum̄bipna caá. Pániḥ túut nuumná, Dios yeebdíh ded pah ã náah yacatdih ñi jéihbipna caá. ã náah yacat túini jum̄na, yoobópdiḥbut ã jum̄na caá. Caán ã náah yacat pah chājna, Diosdih ñi túi weñabipna caá.

³ Bádí oinit, Dios weemdíh ã ñíwip jĩ, cāacwādiḥ wā bohéat pínah niijná. Pániḥ bohéni jum̄na, niḥat yeebdíh nindih wā naóhna caá: “Weém túi jéihni yoobát caá”, ñi niíj jengah joicá bojoó. Obohjeéhtih, Jesúsdiḥ túi jengah joinít jum̄na, “Dios weemdíh ã teo wáacat pah bóojeh tigaá wā jéih chājap”, niíj jengah joyát caá náahap.

⁴⁻⁵ Jwiít niḥat Cristoíhwā míic jum̄na, áih bácaḥ panihni jwĩ jum̄na caá. Pániḥ jum̄na, mácaḥ tewatna Dios jwiítđih át wūḥap taga. Nin pah ã jum̄na caá: Jwĩih bácaḥdiḥ téihyana, jítchana, quíibna, dawá ã jum̄na caá. Pániḥna, biíc bácaḥjeh jum̄na yuhna, mácaḥ tewatna ã jum̄na caá. Páant jwĩih bácaḥ ã jum̄at pah, jwiít Cristoíh bácaḥ panihni jwĩ jum̄uchah, mácaḥ tewatna jwiítđih ã wūḥna caá, jwĩ túi míic teo wáacat pínah niijná.*

⁶ Dios jwiít niḥatđih ã teo wáacachah, mácaḥ tewatnadiḥ át wūḥap taga, ã wēpatjĩh jwĩ chājat pínah niijná. Biquína jwiítđih Dios naáwátđih naóh yapanit pínahdiḥ át ñíwip taga. Páant ã ñíonit jum̄na, Cristodiḥ ĩ túi jengah joyát pah bóo bitadiḥbut ĩ túi naóh yapana naáh.

* 12:4-5 1Co 12.12

⁷ Biíhboodíh cãacwãdih teo wáacni pínahdih Dios ãt ñíwip taga. Páant ã ñíoni jumna, Dios ã wēpatjĩh bitadih ã túi teo wáaca naáh. Bitadih Dios naáwát dih bohéni pínah jumna, caandíh ã túi bohéna naáh.

⁸ Biíhboó bitadih weñani pínah jumna, queétdih ã túi weñana naáh. Biíhboó, moh yéejnitdih bií déedih túi wãhni pínah jumna, túini caolih jumnit, ã wēi wãhna naáh. Bitaboó maáta pínah jumna, túi jenah joinítjeh ĩ wutũ naáh. Biíhboó jĩgah en teo wáacni pínah jumna, ã túi wēi teo wáaca naáh. Pánihna, mácah jéihnit ñi jummat yoobó yeéb Cristoíhwã túi míc teo wáacat caá náahap.*

Cristoíhwãdih ded pah chãjat caá náahap

⁹ Nin pah caá yeéb Cristoíhwãdih jummat náahap: Bitadih túi oyat caá náahap. Yeejépdih en iinít, túiniboodíh chãjat pínahdih búdí ñi bidíi.

¹⁰ Ñi úudwã yoobátdih ñi oyat pah Cristoíhwã ñijeéh jumnitdih biíc yoobó ñi oyoó. Ñijeéh jumnitdih ñi túi míc wáyaá.

¹¹ Dios ã wutũt pah chãjna, yabhcanjeh, ñi túi wēi jepahaá.

¹² Dios yeebdíh ã pebhna ã ub bejat pínahdih jéihna, túi wēi páñat caá náahap. Yeejép yapna yuhna, biíc yoobó Cristodih cádahcat caá náahap. Diosdih ñi túi wãbh cádahca bojoó.

¹³ Jesúíhwã moh yéejnitdih ñi túi teo wáacá. Bita ñi pebh ĩ jubínachah, queétdih ñi wēi jwãáá.*

¹⁴ Det yeebdíh yeejép ĩ chãjachah, “Yeejép ĩ yap dáhwa naáh”, niicánjeh, “Ĩ túi yapa naáh”, ñi niijí.*

* **12:8** 1Co 12.4-11 * **12:13** He 13.2; 1P 4.9 * **12:14** Mt 5.44; Lc 6.28

15 Det wēinitjeéh jumna, yeebbát ñi weñeé. Jĩgahnit ĩ jumuchah, ĩjeéh ñi jĩgah wáacá.

16 Biíc dih ñi túi jumúú. “Weém chah túini caá”, niúj jenah joicánjeh, oboh jumnit biíc dih ñi túi jumúú. “Weémboó túi jéih beedáni caá”, ñi niúj jenah joicá bojoó.*

17 Bitá yeebdíh yeejép ĩ chãjachah yuhna, queéd dih yeejép chãj jwúubaca bojoó. Túinijeh ñi chãjaá, “Nin ã túi chãjna caá”, nihat ĩ niúj jéihyat pínah niijná.

18 Yeéb ñi déewādih túi chãjat pínahdih bádí ñi bidíi, biíc dih túi jumát túut niijná.

19 Yeéb, wã oinitá, bitá yeebdíh yeejép ĩ chãjatji jíib, ñi jwúub peéh chãjca bojoó. ĩ yéj chãjatji jíib, Diosboó íijnit, queéd dih ã peéh chãjbipna caá. Páant ã chãjat pínahdih jenah joinít, Dios naáwát dih naóh yapani nin pah át niúj daacáp tajĩ: “ ‘Weémboó cãacwã ĩ yéj chãjat jíib yoobóp dih wã peéh chãjbipna caá’, jwĩ Maáh ã niijná caá”, át niúj daacáp tajĩ.*

20 Páant ã jumuchah, yeébboó nin pah ñi chãjaá: Yeebdíh en jũihni ã nuugúp wunuchah ennit, ã jeémát pínahdih ñi wũhuú. Á taca jootóchah ennit, ã babhbat pínahdihbut ñi wũhuú. Páant caandíh ñi túi chãjachah enna, bádí ã tíicbipna caá.*

21 Bitá yeebdíh yeejép ĩ chãjachah, queéd dih biíc yoobó yéj chãj jwúubacan, túinijeh ñi chãjaá.

13

Ñi maátad ih jepahat caá náahap

* 12:16 Pr 3.7 * 12:19 Dt 32.35 * 12:20 Pr 25.21-22

¹ Nihat maátadih Diosjeh tigaá ï maáh jumat pínahdih át ñíwip taga. Páant ã maáh waadánit ï jumuchah, queét yeebdíh ï wutuchah, ñi túi jepahaá.

² Det jwĩ maátadih jepahcannit, Dios ã ñíonitdíh yap yohna caá ï chājap. Páant ï yap yohatji jíib queétdih peéh chājat ã jumbipna caá.

³ Det túi chājnit ï maátadih ïpĩ úumcan caá. Obohjeéhtih, yeejép chājnitboó ï maáta ï peéh chājat pínahdih ïpĩ úumna caá. Ñi maátadih úumcat túut niijná, túinidihjeh ñi chājaá. Páant ñi túi chājachah ennit, “Ma túi chājna beé”, maátaboó yeebdíh ï niijbípna caá.

⁴ Dios yeebdíh teo wáacat túut niijná, ñi maátadih ã wutna caá, ñi túi jumat pínah niijná. Obohjeéhtih, ñi túi chājcah, yeebdíh ï peéh chājat pínah niijná, Dios queétdih át ñíwip taga. Páant yeejép chājnit jumna, queétdih úumat caá náahap.

⁵ Peéh chājat náahcan, ñi maátadih túi jepahat caá náahap. “Páant wã chājachah, ã túibipna caá”, niij jenah joiná, túi jepahnit, túinijeh chājat caá náahap.

⁶ Ñi maátadih caán tewatdih Dios át wūhup taga. Páant ï túi tewechah ennit, yeébboó ï tewat jíib ñipĩ jíib chājna caá.

⁷ Ded pah yeebdíh ï jíib chājat túutuchah, túi jepahnit, ñi jíib chājaá. Maáta ï tewat jíibbat, túi jíib chājnit, queétdih túi wēi naáwát caá náahap.*

Míc oyat caá náahap

⁸ Bitadih ñi jíib buudáátdih waícanjeh ñi jíib chāj beedánaá. Obohjeéhtih, ñi túi míc oi cádahca bojoó. Det bitadih oina, Dios ã wutatdih ã túi jepahna caá.

* 13:7 Mt 22.21; Mr 12.17; Lc 20.25

9 ã wɛtat nin pah caá ã niijíp: “Biíh áajĩh ñi yéej chãjca bojoó. Cãacwãdih ñi mao yohca bojoó. Ñi nɛmɛcá bojoó. Bitaih bií déedih ñi en ñinahca bojoó”, ã niíj wɛtɛna caá. “Meemjéh ma míc oyat pahjeh mɛntih, bitadihbɛt ma oyoó”, ã niíj wɛtatdih jepahna, Dios nihat biíh ã wɛtatdihbɛt jwĩ tui jepah beedána caá.*

10 Bitadih oina, queédih jwĩ yéej chãjcan niít. Pánihna, queédih oina, Dios ã wɛtatdih tui jepah beedána caá jwĩ chãjap.

11 ʒonit panihnit ñi jamca bojoó. Nin baácboó ded pah ã yapatdih tui jenah joinít ñi jamɛú. Jesús ã jwúub dei júúwát pínahdih náhninit, ñi tui páñaá. Caandih jwíih jepahna, “Jwiít dih ɛbɛdih ã jwúub dei júóhbipna caá”, jwĩ niíj jenah joyóp jĩ. Obohjeéhtih, bɛɛ ã jwúub dei júúwát pínah bahnijeh caá ã judhdɛp. Páant bahnijeh ã judhdɛchah, jwiít dih tui jenah joyát caá náahap.

12 Jesús ã jwúub dei júúwáchah, chei panhipboó yeejép i chãjat waícanjeh ã bɛudbípna caá. Jesús ã jwúub dei júúwát pínah bahnijeh ã judhdatdih jéihnit, yeejép chãjatdih cádahnit, Jesús ã yeh iiguíp panhipboó jamna, táinijeh chãjat caá náahap.

13 Jwiít mícjeh tui chãjat caá náahap. Wěi babh máihñat, í náah chãjatdihbɛt jwĩ bidcat dée caá. Míc júihnit, míc jepchá tabnitbɛt jwĩ jamca boj jĩh.

14 Pánihna, yeejép ñi ñinahatdih cádahnit, jwĩ Maáh Jesucristo ã teo wáacatjĩh táinidijeh ñi chãjaá.*

* 13:9 Ex 20.13-15,17; Dt 5.17-19,21; Lv 19.18 * 13:14 Ef 6.11-17

14

Bitadih yeejép jenah joicát

¹ Jesúsdih jáap jepahnit pah, ã naáwátdih túi jéih jwəhcannitdih ñi túi míic pej jumúú. Ĩ túi jéih jwəhcah ennit, “Meém jéihcanniabeh caá”, ñi míic niij íjaca bojoó.

² “Weém nihat nuñápwādh wã jeéméchah ã túina caá”, biquína ĩ niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, bitaboó, Jesúih doonádh túi jéih jwəhcannit, nuñápwādh jeémpcanjeh, pácahinadijhéh ĩ jeémpna caá.

³ Det nihatdih jeémpnit, pácahinadijhéh jeémpnitboodíh “Meém oboh jumni caá”, ĩ niij jenah joicá bojo naáh. Pácahinadijhéh jeémpnitbut nihatdih jeémpnitboodíh “Yeejép chājna caá ma chājap”, ĩ niij jenah joicá bojo naáh. Det Jesúsdih jepahnit nihatdih jeémpnit ĩ juməchah yəhna, “Nit wíhwā caá”, Dios queédih ã niijná caá. Āihwā ĩ juməchah ennit, nuñápwādh jeémpcannitboó queédih yeejép ĩ niij jenah joicá bojo naáh.

⁴ Ded Jesúsdih jepahni Diosdih teo wəhni panihni caá ã juməp. Páant āih ã juməchah, yeébbó caandíh ñi jéih naóh yaccan caá. Ded pah caán ã chājatdih ennit, ã maáhjeh “Ma túi chājna beé. Ma túi chājcan beé”, ã jéih niijná caá. Pánihna, Jesúih ã juməchah, āihdih túi teo wáacna, “Meém yeejép chājni caá”, caandíh Jesús ã niij naóh yaccan níit.

⁵ “Diosdih jwī weñat pínah nin yeó jáapjeh caá. Biíh yeó jáap jwī tewat pínah ã jumna caá”, biquína ĩ niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, bitaboó yeó jáap juməp pah biíc yoobó Diosdih ĩ wēina caá. Queét biíc yoobó chājcannit jumna yəhna, nihat nin pah ĩ

niij jenah joyó naáh: “Jesús ã náah yacat pahjeh wã chãjna caá”, ã niij jenah joyó naáh.

⁶ Det “Nin yeó jáapdih Diosdih jwĩpĩ wẽina caá”, niij jenah joinít, jwĩ maáhdih jepahna caá ã chãjap. Bita “Yeó jáap jumat pah Diosdih jwĩpĩ wẽina caá”, niij jenah joinít, queétbut jwĩ maáhdih jepahna caá ã chãjap. Det déepdih jeémpnit, Diosdih “Túina caá, Paá”, niij jeémpna, Diosdih ã wẽina caá. Bitaboó Diosdih weñat túut niijná, déepdih jeémpcannit, Diosdih “Túina caá, Paá”, biíc yoobó ã niij wẽi naóhna caá.*

⁷⁻⁸ Jwiít nihát Cristoíhwã jumna, jwĩ náahatdihjeh jwĩjéih chãjcan caá. Báadh jwuhna, jwĩ maáhdih jwĩ jepahna caá. Wunnabut jwĩ maáíhwã jwĩ jumna caá. Nin baácboó jum jwuhna, caandíh weñaat caá náahap. Jwĩ wunat pínah jãtihbit, áihwã jumna, caandíh páantjeh biíc yoobó weñaat caá náahap. Pánihna, jwĩ báadhdachah, jwĩ wunuchahbut, páantjeh Cristoíhwã jwĩ jumna caá.

⁹ Báadhnitdih, wunnitjidihbut, jwĩ Maáh jumat túut niijná, Cristo wanniji át jwúub boo pad júúwúp wut jĩ.

¹⁰ Nihat áihwã jumna yuhna, ¿Dépanih tigaá ñi déewã panihnit Jesúsdi h jáap jepahnit ã jumuchah, “Dios meemdíh ã peéh chãja naáh”, ñi niij naóh? ¿Dépanih tigaá ñi déedih oboh jumni pah ñi en? Diosboó ded pah jwĩ chãjatdih jéih beedáni ã jummatdih túi náhníat caá náahap. Á jumapboó jwĩ juibí ñuhuchah, biquína jumat pah ded pah jwĩ chãjatjidih ã úbh joyóchah, jwiít nihátidih jepahat ã náahbipna caá. Páant ã úbh joyát pínahdih náhninit,

* 14:6 Col 2.16

ñi dée panihnidih “Yeejép caá”, ñi niijcá bojoó.*

¹¹ Dios naáwátdih naóh yapani nin pah át niúj daacáp tajī:

“Nin pah jwī Maáh ā niijná caá: ‘Weém báadhni wā jumuchah, yoobópdih wā niiját biíc yoobó ā yapbipna caá: Nihat wā pebh bódicha caj yoh ñajnit, “Meém túini, wēpni caá”, weemdíh ī niúj, wēi naóhbipna caá’, ā niijná caá”, át niúj daacáp tajī. *(Is 45.23)*

¹² Pánihna, Dios pebhboó jwī juibí ñuhuchah, nihat jwī chājatjidih “¿Dépanih tiguaá páant ma chāj?” jwiít dih ā niúj uúbh joyóchah, jepahat ā náahbipna caá.

Ñi déedih buugát dée pah chājcat

¹³ Jwī dée panihnidih “Yeejép caá”, niúj naóhcanjeh, nin pahbut niúj jenah joyát caá náahap: “Jwiít Jesúíhwā jwī tóoc buugát panihat pah, numah yéj chāj waóhca boj jííh”, niúj jenah joyát caá náahap.

¹⁴ Weém jwī Maáh Jesúíh jumna, nin wā naáwát pínahdih wā túi jéihna caá: Weémboó nihat jeémátdih wā jeéméchah, ā túina caá. Pánihna, dedé wā jeémát jíib, weemdíh peéh chājat ā wihcan caá. Obohjeéhtih, biíhboó “Nin jeémátdih jeémpna, yeejép wā chājna caá”, niúj jenah joí jeémpnidih peéh chājat ā jumbipna caá.

¹⁵ Yeéb ñi jeéméchah ennit, ñi déebut en yac jeémpna, “Weém Jesús dih wā yap yohna beé”, niúj jenah joinít, búdí áta jenah joi tágaá. Pánih chāj júutna, caandíh ma túi oican caá. Ñi déedihbut Cristo ā wan wūhatdih jéihnit, caán jeémátdih

* **14:10** 2Co 5.10

jeémp jútcat caá náahap, “Cristodih ã cádahná”, niijná.

¹⁶ “Nin pah wã chãjachah, ã túina caá”, yeéb ñi niij jenah joyóchah yuhna, “Páant ã chãjachah, ã túican caá”, bita yeebdíh ìta niij tágaá. Páant ì ni-iját pínahdih náahcan, “Páant wã chãjat ã túyuchah yuhna, wã chãjcan niit, Jesúhwãdih yeejép dooná ã wihcat pínah niijná”, ñi niij jenah joyoó.

¹⁷ Pánih jenah joinít, nindihbat túi jenah joyát caá náahap: Diosboó jwĩ maáh ã jumuchah, jwĩ jeémát, jwĩ babhbatbat oboh jumni caá. Pánihna, ãihwã jumna, Dios ã náahat pah chãjnit, bitajeéh túi jumnit, Túini Espíritu ã teo wáacatjĩh weñat caá náahap.

¹⁸ Páant jwĩ jumuchah ennit, Diosboó “Meém ma túi chãjna beé”, jwiít dih ã niijbípna caá. Páant ã ni-iját pahjeh mantih cáacwãbat bíic yoobó ì niijbípna caá.

¹⁹ Ded pah bíicdih jwĩ túi jumat pínah, ded pah jwĩ túi míic teo wáacat pínahdihbat bidat caá náahap. Pánih chãjna, Jesús dih chah jwĩ túi jenah joibípna caá.

²⁰ Dios ã jeémát tútcannijidih ñi jeéméchah ennit, bíih Jesúhboó ã en wēican, Jesús dih ãta cádah tagaá. Pánihna, buugní pah ã jumcat pínah niijná, caandíh ñi jeémpca bojoó. Yoobópdih tigaá nihat jeémát túini míic caá. Páant ã jumuchah yuhna, bíih pah bóo jwĩ jeéméchah, “Nin yeejép jeémát caá”, bíihboó niijná yuhna, en yacnit, ãta jeémp tagaá. Pánihna, Dios ã wutatdih jenah joicánjeh jeémpna, ã yéj chãjna caá. Páant jwiít dih en yacnit ã jeéméchah, ã yéj chãjat jwĩh jíib caá.

²¹ Nuñúp déepdih yeéb ñi jeéméchah enna,

poonidihbut ñi babhbachah enna, biih Jesúhboó “Caandih jeémp, babhna, yeejép wãta chãj tagaá”, niij jenah joiná yuhna, caanbút en yacnit, biic yoobó ãta chãj tagaá. Páant niij jenah joiní bácah, jeémp babhna, yeejép ãta chãj tagaá. Pánihna, caán yeejép ã chãjcat pínah, Jesúsdih ã táí jenah joí cádahcat pínahbut niijná, nuñúp déepdih, poonidihbut ñi cádahachah, ã táina caá.

²² “Nihatdih wã jeéméchah ã táina caá”, ñi niij jenah joyátdih Diosdihjeh ñi naáwá. Páant niij jenah joiná, yeejépdih chãjcani, “Weemdih peéh chãjat ã wihcan niit”, niij jenah joiní ã wëina caá.

²³ Obohjeéhtih, “Nin jeémátdih jeémpna, yeejép wãta chãj tagaá”, biihboó niij jenah joiná yuhna, caán jeémátdih ã jeémát jíb, caandih peéh chãjat ã jumbipna caá. Pánihna, ded pah chãjna, “Nin pah chãjna, wã táí chãjna caá”, niij jenah joicát jíb, jwiitdih peéh chãjat ã jumbipna caá.

15

Jwãjeéh jumnitdih táí teo wáacat

¹ Jwiit Jesúsdih táí jenah joinít, behnit panihnit jumna, wébít panihnitdih íjcanjeh, táí teo wáacat caá náahap. Pánih teo wáacna, jwã weñat pínahdihjeh chãjcat caá náahap.

² Jwãjeéh jumnit Jesúhwãboodíh jenah joinít, Jesúsdih chah ñ táí jenah joyát pínah niijná, queétdih teo wáacat ã náahna caá.

³ Cristoboó ã weñat pínahdihjeh chãjcan, bita caandih yeejép ñ wéhenachah yuhna, ã íip ã wutátdihjeh ãpã chãjap wut jã. Páant ã chãjat pínahdih Dios naáwátdih naóh yapani nin pah

ãt niij daacáp tajĩ: “Meemdih yeejép ĩ naawát pah mantih, ma watatdih wã jepahat jib, weemdihbut yeejép ĩ wéhena beé”, ãt niij daacáp tajĩ.*

⁴ Jon jãtih Dios naawát dih naóh yapanit daácna, jwiitbut Diosdih jwĩ táı jéihyat pínah niijná, ĩt daacáp wat jĩ. ĩ daacátjidih bohéna, ded pah Dios jwiitdih ã náah yacatdih jwĩ táı jéihbipna caá. Pánih bohéna, yeejép yapna yuhna, Diosdih táı jenah joı cádahcan, ã pehbhoó jwiitdih ã ub bejat pínahdih náhninit, jwĩ táı wēi jambipna caá.

⁵ Yeebdih úbhna, nin pah wãpĩ niijná caá: “Paá, queét Jesúsdi h péenitdih búdí ma teo wáacá, táı wēnit, meemdih cádahcanjeh, táı biíc di h ĩ jumat pínah niijná.

⁶ Páant queétdih ma táı teo wáacachah, queét nihát biíc yoobó jenah joinít, ‘Dios, jwĩ Maáh Jesucristo ã íip, táini, chah wēpni caá’, ĩ niij wēi naóhbipna caá”, wãpĩ niij úbhna caá.

Judíowã nihcannitdihbut táini dooná ã jibíát

⁷ Cristo yeebdih ã wēi enat pahjeh mantih, yeebbát biíc yoobó bita Jesúsíhwãdih ñi táı wēi eneé. Páant ñi táı wēi enechah ennit, bitabut Diosdih ĩ wēi naóhbipna caá.

⁸ Nindih yeebdih wã naóhna caá: Cristo teo wãhni panihni ã júwúchah, jwiit judíowáih pínahjeh pohba nihcan, yeéb judíowã nihcannitih pínahbut páant ãt júwúp tajĩ. “Yeebdih wã táı chãjbipna caá”, jwĩ ñowãdih ã niijátji pah chãjni ã jumatdih jwiit judíowã jwĩ jéihyat pínah niijná, Dios Cristodih ãt wahap tajĩ.

* 15:3 Sal 69.9

9 Pániḥ wahnit, yeéḅ judíowã nihcannitdihḅut ã jĩgah en teo wáacachah ennit, yeeḅḅát caandíḥ ñi wēi naáwát pínah niijná, Cristodih át wah deyanap wut jĩ. Ded pah yeeḅḅíḥ ã teo wáacat pínahdih Dios naáwátḅḅiḥ naóḥ yapani nin pah át niúj daacáp tajĩ: “Cristo nin pah Diosdih ã niijíp be: **‘Judíowã nihcannit peḅḅoó bejnit, meemḅíḥ nḅmah wēi naóḥnit, queét cāḅíḥ wã nḅmah wēi eobipna caá’**, Diosdih ã niijíp be”, át niúj daacáp tajĩ. *(2S 22.50; Sal 18.49)*

10 Páant ã niúj daacátji pah mḅntih, nin pah biíḥ naóḥ yapaniḅḅut át niúj daacáp tajĩ: “Yeéḅ Judíowã nihcannit Dios ã ñíonit judíowã biícdih ñi túi weñeé”, át niúj daacáp tajĩ. *(Dt 32.43)*

11 Páant ã niúj daacátji pah mḅntih, nin pah biíḅḅut át niúj daacáp tajĩ: “Nihat yeéḅ judíowã nihcannit Diosdih ñi weñeé. Nihat baácdih moón caandíḥ ñi wēi eweé”, át niúj daacáp tajĩ. *(Sal 117.1)*

12 Isaíasjibḅut biíc yoobó mḅntih nin pah át niúj daacáp tajĩ:

“Isaí jḅima nihat cācawāḅḅiḥ ĩ maáh ã jḅmbipna caá. Pániḥna, judíowã nihcannitdihḅut ĩ maáh jḅmna, queét iiguípna bejnit déejidih ã túi ḅḅat pínahdih ĩ jéihḅipna caá”, át niúj daacáp tajĩ. *(Is 11.10)*

13 Yeéḅ judíowã nihcannitdihḅut ã túi teo wáacatḅḅiḥ ñi jéihyechah, Dios yeeḅḅíḥ túi jḅmat túḅḅnit, búdí ã weñana naáh. Pániḥna, Jesúsḅḅiḥ túi jenah joinit, ã peḅḅoó yeeḅḅíḥḅḅut ã ḅḅ bejat pínahdih Túini Espíritu ã teo wáacatjĩḥ náḅḅnit, ñi túi wēi páñaá.

14 Wā déwā panihnitá, yeebdíh wā bohécah yuhna, yeebjéh Dios ded pah ā jumat tútatdih táí jéihnit, ñijeéh jumnitdih jéh bohénit, táí chājnit yoobát ñi jumat doonádih wā joiná beé. Pánih joinít, “Caán dooná yoobópdih tigaá”, wā niíj jenah joiná caá.

15 Páant ñi jumachah yuhna, weemdíh oina, ni-hat judíowā nihcannitdih Dios ā bohéat túttni jumna, úumcanjeh yeebdíh bainí wā naóhna caá, ñi táí náhniat pínah niíjná.

16 Páant weemdíh ā bohéat tútuchah, caandíh teo wūhni jumna, Jesucristoíh táini doonádih judíowā nihcannitdih wāpí bohéna caá. Páant wā bohénachah, Jesúsdi h í táí jepahachah ennit, Túini Espírituboó queétdih Dioíhwā ā chājachah, “Nit táinit caá”, Dios ā niíj enna caá.

17 Jesucristoíh jumna, ded pah Diosdih wā teo wūhatdih cáacwādhíh búdí wāpí wēi naóhna caá.

18-19 Pánihna, Cristo ā teo wáacatjīh wā bohénachah joiná, ā wēpatjīh wā chājachah enna, dawá judíowā nihcannit Diosdih í jepahap be. Caandíh bácah yoobópdih wā wēi naáwíhna caá. Bitá í chājatboodíh wāpí naóhcan caá. Jerusalén tútchidih moondíh wā bohé jwíhip jī. Túttimah, nihat tútchina jumat yoobó jib bejnit, práú Iliria baácdi h jubínit, caanjīh moondíhbat Cristoíh táini doonádih wā táí bohénap jī.

20 Bitá í bohénitjidih wā jwúub bohéíhcan, Cristoíh táini doonádih joi jwúhcannitdihjeh búdí wāpí bohéíhna caá.

21 Páant wā bohéíhat pínahdih Dios naáwátidih naóh yapani nin pah āt niíj daacáp tajī:

“Ä naáwátdih joi jwáhcanntiji caandíh ì joibípna caá. Queét äih túini doonádih joinít, ì túi beh joibípna caá”, ät niíj daacáp tají. (Is 52.15)

Pablo Roma tátchina ä bejíhat

²² Nihat tátchinadih moondíh caán doonádih bohé jibni jamna, maatápdih ñi pebhboobút yeebdíh enedih wä bejíhip yuh be. Obohjeéhtih, pánih bejíhna yuhna, búdí tewat ä jamuchah, wä jéih bejcap be.*

²³ Nin baácdih moondíh naóh péana, dawá jópchi yeebdíh enedih bejíhniiji buu jwuhna ñi pebhna wä bejbipna caá.

²⁴ España baácdih moondíh bohénadih bejna, yeebdíh wä en yap bejbipna caá. Pánihna, ñijeéh jamna, bíicdih búdí jwí wēibipna caá. Bahnijeh jamnit, ñi teo wáacatjílh España baácna wä bejbipna caá.

²⁵ Obohjeéhtih, butéhjeh Jerusalén tátchidih moón Jesúíhwādh dinerodih wahat túut niijná, caanná bej jwuhat túut caá wä chājap.

²⁶ Macedonia baácdih moón, Acaya baácdih moonbút Jerusalén tátchidih moón Jesúíhwā moh yéejnitdih teo wáacat túut niijná, túi wēinit, dinerodih ì wūhup be. Páant ì wāhni dinerodih queétdih wahadih wä bejna caá.*

²⁷ Caán dinerodih wāhna, queétjeh túi wēi jeh nah joinít, ì wūhup be. “Páant judíowādh ì teo wáacat ä túina caá”, wä niíj jenah joiná caá. Jwiít judíowādhjeh Dios Cristoíh doonádih ät jwíih jéihyanap wut jí. Páant ä jéihyanachah, jwiít judíowā queét judíowā nihcannitdih teo wáacnit, äih túini

* 15:22 Ro 1.13 * 15:26 1Co 16.1-4

doonádih jwĩ bohénap jĩ. Páant jwĩ teo wáacachah, queét Macedonia baácdih moón Acaya baácdih moonbát Jerusalén tátchidih moón judíowádih ĩ teo wáac jwúubaat ã túina caá.*

28 Queét ĩ wahni dinerodih Jerusalén tátchidih moondih wãh péanit, España baácna wã bejbipna caá. Pánih caanná bejna, yeebdih wã en yap bejbipna caá.

29 Ñi pebhna jubínit, Cristo ded pah bádí ã teo wáacatdih jwĩ míic wéhenachah, jwiít biíc dih ã túi weñabipna caá.

30 Wã déewã panihnitá, jwĩ Maáh Jesucristodih túi jenah joinít jumna, Túini Espíritu jwiít dih ã míic oyat túutuchah, weemdih bádí ñi úbú, wã tewat buoni ã jumuchah yuhna, wã túi bujáát pínah niijná.

31 Judea baácdih moón Jesúihwã nihcannit weemdih yeejép ĩ chājíchah yuhna, Dios weemdih ã wapat pínahdihbut ñi úbú. Jerusalén tátchidih moondih dinerodih wã wãhuchah, caandih ĩ wēi ubat pínahdihbut ñi úbú.

32 Páant ñi úbúchah, Dios ã náahachah, ñi pebhboó wã túi jubíbipna caá. Pánih caanná jubínit, ñijeéh jumna, weemdih ñi weñanachah, ñi pebh wã túi choo jwáh bípna caá. Pánih chooníji España baácna wã bejbipna caá.

33 Dios jwiít dih túi jumat túutni ñijeéh ã jumna náah. Páant tíi ã jumna nah.

16

Pablo ã péé túyat túutat

* 15:27 1Co 9.11

1-2 Jwĩ dée wili panihnih Febe wūt jumnih ñi pehbboó mi bejna caá. Caánt Cencrea wūt jumni títchidih moón Jesúíhwādhíh táí teo wáacnih caá. Dawá cāacwādhíh teo wáacnit, weemdíhbut mi táí teo wáacap jĩ. Jwĩ Maáh Jesúíh wili mi jumuchah, caántdih ñi wēi jwāáá. Caántdih bíih pah bóo ã wihcah enna, ñi wūhú. Páant tīgáá jwiít Jesúíhwādhíh míc teo wáacat náahap.

3 Aquila, yad Priscilabut ĩ túyū naáh. Jesucristoíh doonádih wā bohénachah, queét wājeéh ĩ tewep jĩ.*

4 Bitá weemdíh ĩ mao yohíhichah, weemdíh ĩ teo wáacat jíib queétdihbut bainíbit mawat dée ã jūdhdup jĩ. Pánihna, queétdih búdí wā weñechah, ni-hat judíowā nihcannit Jesúíhwābut queétdih ĩ wēina caá.

5 Aquilawāíh mūdíh míc wáac junít Jesúíhwābut ĩ túyū naáh. Wā oini Epenetobut ã túyū naáh. Caán Asia baácdih moondíh Cristodih jwíih jepah waóhni ã jumap jĩ.

6 Maríá wūt jumnihbut mi túyū naáh. Caánt yeebdíh búdí mi teo wáacap jĩ.

7 Andrónico, Juniasjĩh ĩ túyū naáh. Queétdihbut judíowā jumnit, weem páh muntih Jesúíhwā ĩ jumat jíib, nemat mūboó wājeéh ĩ jumap jĩ. Cristodih wā jepahat pínah jātih queét ítát jepahap tajĩ. Jwiít Jesúíhwā jwĩ maátajeéh ĩ jumuchah, “Yoobópdih chājnit, ĩpĩ táí waóhna caá”, ni-hat queétdih ĩ níj wēi naóhna caá.

8 Jesús ã oyatjĩh wā oini Ampliatobut ã túyū naáh.

9 Urbanobut ã túyū naáh. Caanbút Cristoíh doonádih bohé wáacni caá. Wā oini Estaquisbut ã túyū naáh.

* 16:3 Hch 18.2

10 Apelesbut ã túyꝰ naáh. Caán yeejép yapna yꝰhna, Jesúsdiꝰ ã cádahcatdiꝰ ennit, niꝰat Jesúsíhwã caandíꝰ íꝰ túi wēi enep wꝰt be. Aristóbuloíꝰ mꝰudíꝰ moón niꝰat íꝰ túyꝰ naáh.

11 Wã dée Herodiónbut ã túyꝰ naáh. Narcisoíꝰ mꝰudíꝰ moón Jesúsíhwãbut niꝰat íꝰ túyꝰ naáh.

12 Trifena, Trifosajíꝰ íꝰ túyꝰ naáh. Queét yaádh jwí Maáh Jesúsdiꝰ teo wꝰhna, áihwãdíꝰ búdíꝰ íꝰ teo wáacap wꝰt be. Jwí oiniꝰ Pérsidabut mi túyꝰ naáh. Caántbut jwí maáhdíꝰ túi teo wꝰhniꝰ mit jumꝰꝰ wꝰt be.

13 Rufobut niꝰat Jesúsíhwã íꝰ wēi naóhni ã túyꝰ naáh. ã íinbut mi túyꝰ naáh. Caánt wã íin panihniꝰ caá.*

14 Asíncrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas, bita íjeéh jumꝰnit Jesúsíhwãbut íꝰ túyꝰ naáh.

15 Filólogo, Julia, Nereo, ã jwan Olimpas, bita íjeéh jumꝰnit Jesúsíhwãbut íꝰ túyꝰ naáh.

16 Dios ã oyatíꝰh yeéb Jesúsíhwã ñi túi míꝰ uábá. Niꝰat Jesúsíhwãbut yeebdíꝰ íꝰ túyat túatna caá.

Pablo ã péꝰ wꝰtat

17 Wã déewã panihnitá, ñijeéh jumꝰnit biquína yeebdíꝰ míꝰ en jūihñat túatnit, bíꝰcdíꝰ ñi túi jumꝰatdiꝰ íꝰ yéꝰjanap wꝰt be. Páant íꝰ chãjachah, yeébboó Jesúsíꝰ naáwátꝰdiꝰ ñi jepahatjidiꝰ ñi cádah bejna caá. Páant íꝰ cádahachah enna, jñi túi chãja chaáh! Queétdíꝰ ñi peꝰ jumꝰca bojoó, yeebdíꝰ chah íꝰ yéꝰjacat pínah niijná.

18 Pániꝰh cádahnit jwí Maáh Jesucristodiꝰ teo wꝰhniꝰt niꝰcan caá. Yeejép íꝰ en ñinahatdiꝰhꝰh chãjnit íꝰ jumꝰna caá. Queét túiniꝰ jacꝰh íꝰ bohéna yꝰhna, íꝰ

* 16:13 Mr 15.21

yee naóh bohénachah, túi jéihcannitboó queédih ì túi joiná caá. Pánihna, queét yee naóhntidih ñi pej jumca bojoó.

¹⁹ Obohjeéhtih, yeébbóó Jesúsdihi túi jepahnit caá ñi jumap. Pánih túi jepahnit ñi jummat doonádih ni-hat ìt joyóp wut be. Weembát caán doonádih joinít, búdí wã wēina caá. Pánih wēina yuhna, yeebdíh bainí wã úum yacna caá, “queét yee naóhntiboodíh ñi jepahná”, niijná. Ded pah túi chājatdih ñi jéihyat pínahdih yeebdíh búdí wã náah yacna caá. Obohjeéhtih, yeejép chājat pínahboodíh ñi jéihyatdih wã náah yaccan caá.

²⁰ Pánih jéihnit ñi jumuchah, Dios, jwiítidih túi jummat túutni, yeebdíh ã teo wáacipna caá, nemépwã ì maáh Satanásdih ñi yap yohat pínah niijná. Jwí Maáh Jesucristo yeebdíh oinit, ã túi teo wáaca naáh.

Pablojeéh jumnit ì túyat túutat

²¹ Timoteo, wã pej jumni, yeebdíh ã túyat túutna caá. Wã déewã Lucio, Jasón, Sosípater yuh buca yeebdíh ì túyat túutna caá.*

²² Weém, Tercio, Pablo ã daacát túutuchah, daác wūhni wã jumna caá. Weembát Jesúsíh jumna, yeebdíh wã túyat túutna caá.

²³ Weém Pablo, Gayoíh mūdíh wã jumna caá. Nin mūdíh Jesúsíhwã ìpí míc wáacna caá. Pánihna, caanbát yeebdíh ã túyat túutna caá. Erasto, nin tátchidih moón ì maátaíh dinerodih en daoníbut yeebdíh ã túyat túutna caá. Jwí dée panihni Cuartobut yeebdíh ã túyat túutna caá.*

* **16:21** Hch 16.1 * **16:23** Hch 19.29; 1Co 1.14; 2Ti 4.20

24 Jwĩ Maáh Jesucristo yeéb nihatdih oinit, ã teo wáaca naáh. Páant tíí ã jumꞄ nah.

Diosdih ã wēi naóh péaat

25-26 ꞑDios, chah wēpnidih jwĩ wēi jĩh! Caán ni-hat jéihni jumna, yeebdíh ã jéih teo wáacna caá, wã naóhniiji Jesúh tání doonádih tái jenah joinít, caandíh ñi cádahcat pínah niijná. Caán doonádih jon jãtíh moón it jéih jwáhcap wat jĩ. Obohjeéhtih, ã naáwátdih naóh yapanitdih jéihyanit, Diosjeh át daacát túutꞄ wat jĩ. BꞄꞄ ĩ daacátjidih jwĩ enechah, jwiítidihbut ã jéihyana caá. Pánih jéihyanit, judíowã, judíowã nihcannitdihbut tái ubni pínah Jesús ã jummatdih weemdíh ã bohéat túutꞄ jĩ, nihat baácđih moón caandíh ĩ jepahat pínah niijná.

27 Pánihna, ꞑJesucristo ã teo wáacatjĩh, Dios biícjeh nihat jéih beedánidih yeó jáap jummat pah jwĩ wēi naóh jĩh! Páant tíí ã jumꞄ nah.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Pablo

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2